

Delovna doba naj bo stvar dogovora delovnih ljudi

Podpredsednik IS Slovenije v Iskri in Tekstilindusu

Predlog skupine poslancev in strokovnjakov republiškega socialnega zavarovanja je naletel povsod na živahno, ponekod celo do skrajnosti razburjeno komentiranje. Največ razburjenja je seveda zaradi predloga o izenačenju delovne dobe za moške in ženske, tako da sta druga

dva prav tako važna predloga ostala v »senci.« Gre namreč tudi za predlog o spremembi financiranja pokojninskega zavarovanja ter o višinah pokojnin. Obenem pa je sindikalni kongres sprejel sklep, naj se delovna doba celo skrajša od sedanjih štirideset za moške na petin-

trideset let in za ženske na trideset od sedanjih petintrideset. Sindikat je s tem hotel rešiti problem zaposlovanja, ki je težji v jugoslovanskem merilu kot pa pri nas v Sloveniji. Taka rešitev pa seveda ni tako enostavna. Da bi pojasnil vsa ta stališča skupine poslancev, je imel

podpredsednik izvršnega sveta Slovenije Vinko Hafner v Kranju dva sestanka z delavci tovarne Tekstilindus in pa Iskre.

V precej razburljivem vzdušju, medtem ko so se slišali vzkliki kot »hočemo trideset let delovne dobe«, je Vinko Hafner najprej obrazložil, kaj vse je privedlo skupino poslancev in druge strokovnjake do razmišljanja o spremembi pokojninskega zavarovanja, o čemer se pri nas sicer že dlje razpravlja.

Demografski podatki kažejo, da raste iz leta v leto število starih ljudi, pri tem pa ostaja število aktivnih prebivalcev, ki jih vzdržujejo, praktično nespremenjeno. V Sloveniji je bilo leta 1964 4,2 aktivnega zavarovanca na enega upokojenca, lani pa samo 3,6. To pomeni: če pada število aktivnih zavarovancev nasproti upokojenim, se vedno bolj obremenjuje osebni dohodek aktivnega zavarovanca. Naše pokojninsko zavarovanje je namreč urejeno tako, da se zbira v pokojninskem skladu po 85 odstotkov od osebnih dohodkov, ostalo pa iz proračuna. Levji delež financiranja torej nosijo aktivni zavarovanci, ki vsak mesec odštejejo za pokojninski sklad 19 odstotkov bruto svojih osebnih dohodkov. Pri

sedanjem naraščanju upokojitev in sedanjem načinu financiranja pokojninskega sklada pa izračuni kažejo, da če se ne bo kaj spremenilo, bo odstotek od osebnih dohodkov za pokojnine neprestano naraščal. Tako bo leta 1973 delavec plačal 22 odstotkov od osebnega dohodka, leta 1978 že 25 odstotkov in leta 1985 32 odstotkov od osebnega dohodka. V nekaterih drugih vzhodnih in zahodnih državah je financiranje urejeno drugače in je razmerje med tekočim prili-

(Nadalj. na 4. str.)

Toča uničila pridelke

Po lepih in vročih dneh je v noči od četrta na petek padel prvi težko pričakovani dež. Vendar pa so bili v nekaterih krajih na Gorenjskem močni nalivi. Tako so prevsem v jeseniški občini močneje narasli nekateri hudoourniki in naredili nekaj škode na cestah. Največjo škodo pa je naredila toča v Bohinjski Beli, na Bledu in v oklici Vrbe ter Most. V teh krajih je toča napravila precej škode na kmetijskih pridelkih in sadnem drevju. V kranjski občini je padlo nekaj več toče tudi na mejl med škofjeloško in kranjsko občino, vendar ni napravila večje škode. A. Z.

Češkoslovaške pevke prispele v Kranj

Poročali smo že da se je prejšnji teden vrnil z desetdnevne turneje po Češkoslovaški 70-članski mešani zbor kranjske gimnazije. V četrtek zvečer pa so prispele v Kranj pevke pedagoške šole iz Karlovih Varov. S tem vračajo obisk pevskemu zboru kranjske gimnazije.

61-članski dekliški zbor je najboljši mladinski zbor iz Karlovih Varov. Pred tremi leti ga je prevzel profesor glasbe na šoli Jiří Štrunc. Za seboj ima številne nastope v domovini (samo lansko leto jih je bilo prek dvajset), lani spomladi pa je gostoval v Nemčiji. Zbor tesno sodeluje z domačim simfoničnim orkestrom, prav tako redno

snema za češkoslovaški radio.

V svoj program zbor najraje vključuje češke narodne pesmi, precej pojejo tudi dela renesančnih mojstrov, med njimi Gallusa, med sodobnimi skladbami pa prevladujejo dela domačih avtorjev. Posebnost na njihovih nastopih je violinski kvartet, ki spremlja nekatere narodne pesmi.

Danes (sobota) ob 20.15 bodo pevke nastopile v dvorani skupščine občine Kranj. Z istim programom bo zbor nastopil v ponedeljek ob 20.30 v festivalni dvorani na Bledu, v nedeljo dopoldne ob 11. uri pa bo priredil promenadni koncert na trgu

pred spomenikom v Kropi. Večji del programa bo posnel tudi za ljubljansko RTV.

Kot so povedali predstavniki gimnazijskega zbora, je program bivanja češkoslovaških pevk zelo pester. Včeraj so si ogledali Vrbo, Begunje in Drago, zvečer so nastopile na Jesenicah. V načrtu so še izleti v Škofjo Loko, Kropo in na Bled. V torek si bodo ogledali Ljubljano in Postojnsko jamo, nakar bodo odpotovali v Ankarano, kjer bodo ostale pet dni. Gimnazijski zbor pripravlja pevkam tudi piknik na Okroglem pri Kranju, kjer bo za veselo vzdušje poskrbela folklorna skupina tovarne Sava.

D. Stanjko

Bohinjska cesta odprta

Kranj, 12. julija (po telefonu) — Predstavniki podjetja Slovenija ceste na gradišču Nomenj so nam povedali, da bodo danes ob 14. uri odprli dosedaj zaprti odsek ceste Bled — Bohinj. Podjetje Slovenija ceste je tako na tem odseku v mesecu in pol končalo groba zemeljska dela in uredilo cestišče za prevoz z vsemi motornimi vozili. Čeprav je cesta odprta, pa vozniške opozarjamo, da so na preurejenem delu cestišča še posebno previdni. A. Z.

Očiščene
in zmrznjene
morske ribe
v prodajalnah
Žvita
Kranj

NA GORENJSKEM SEJMU
V KRANJU OD 2.—13. AVG.

Hladilnike, električne in plinske štedilnike,
pralne stroje domače in tuje proizvodnje

BOSTE NA GS NAJUGODNEJE KUPILI V PAVILJONU
MURKA LESCE V DRUGEM NADSTROPJU RAZSTAVIŠČA I.

Priveditve ob blejskem prazniku

17. julija imajo prebivalci Bleda krajevni praznik. Tako kat vsako leto bodo v počastitev praznika tudi letos na Bledu različne prireditve. Ze na predvečer krajevnega praznika, 16. julija, ob 20.30 bodo v okolici zagoreli kresovi, razen tega pa bo že ob 19. uri tudi slavnostna seja sveta krajevne skupnosti.

V sredo, 17. julija ob 20.30 pa bo v počastitev praznika v festivalni dvorani na Bledu nastopil češkoslovaški folklorni ansambel Trenčan, ki bo izvajal narodne plesne in pesmi. V soboto, 20. julija, ob 16. uri bodo na Bledu sprejeli karavano Pesem poletja, zatem pa bo ob 17.30 v dvorani Kazine velika mo-

dna revija z zabavnim programom. Ob 20.30 pa bo v festivalni dvorani zabavno turistični festival Pesem poletja, kjer bo nastopilo deset najboljših jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe.

Prireditve v počastitev krajevnega praznika in dneva vstaje pa bodo na programu tudi še v nedeljo in ponedeljek. Tako bo v nedeljo, 21. julija, ob 18. uri v zdraviliškem parku promenadni koñcert, ob 21. uri pa bo v počastitev dneva vstaje z blejskega gradu velik ognjemet. V ponedeljek, 22. julija, ob 5. uri zjutraj pa bo mlinška godba zaigrala budnico.

A. Z.

Podobno kot lani, je tudi letos prišlo v Kranj več belgijskih turistov. Zadnji dve skupini sta prišli minulo soboto in nedeljo v hotel Evropo. Med njihovim bivanjem v Kranju jim je osebje hotela Evropa pripravilo piknik, ogledali pa so si tudi nekatere kranjske kulturne, turistične in druge znamenitosti. (vig) — Foto: F. Perdan

Posvet o VI. kongresu ZSJ

Občinski sindikalni svet v Kranju bo v ponedeljek pripravil z delegati VI. kongresa zveze sindikatov Jugoslavije posvetovanje, na katerem bodo predsednike in člane sindikalnih podružnic iz kranjske občine seznanili o poteku kongresa. Razen tega pa bodo delegati povedali tudi ocene o delu kongresa. Posvetovanje bo ob 17. uri v konferenčni dvorani delavskega doma, na njem pa bodo delegati tudi odgovarjali na vprašanja. — A. Z.

Spomenik padlemu prostovoljcu za severno mejo na Jesenicah

Le malo kateri Jeseničan ve, da je onkraj Hermanovega mostu na začetku Ulice heroja Veránika spominska kapelica, ki jo je dal skoraj pred pol stoletja postaviti oče padlega prostovoljca za severno mejo 1918/19 sinu Vilmanu Janku. Le še starejši domačini se spominjajo, da je poročnik Vilman Janko padel kot prostovoljec 10. januarja 1919. leta pri Področji na Koroškem.

Letos jeseni, ko bomo slavili 50-letnico bojev za severno mejo, je prav, če se spomnimo tudi tega padlega domačina ter vseh, ki so padli v teh bojih.

Občinski odbor zveze prostovoljnih borcev za severno mejo 1918/19 na Jesenicah je dobil od oddelka za notranje zadeve pri občinski

skupščini podatke, da so padli 12. januarja 1919. leta prav tako pri Področji — torej dva dni kasneje — tudi Zelj Ivan, Savič Dragoljub, Stanović Savo in Petrovič Dimitrij. Verjetno je bil Zelj iz naših krajev, drugi trije pa bivši srbski vojni ujetniki, ki so se vračali iz vojnega ujetništva v Avstriji. Vključili pa so se v sestav prostovoljnih enot onstran Karavank. V teh bojih sta padla tudi Šmid z Dovjega in Stroj Pavla. Ne ve pa se, kje sta bila doma.

Lepo bi bilo, da se še živeči prostovoljci spominjajo takratnih dogodkov, da obudijo spomin na padle tovariše.

S. Sorli

»Tu smo trije«, piše na spomeniku padlim borcem na Rupi pri blivšem Sorlijevem mlinu. Čeprav bi pričakovali, da bo spomenik padlim borcem lepo urejen, pa žal ni tako, saj je namesto zelene trave le nekaj suhih bilk, ob samem spomeniku pa je precej razmetanega kamenja. Skratka, takšen »okras« spomeniku gotovo ni v čast in najbrž ne bi bilo odveč, če se bo kdo pobrigal za ureditev spomenika in njegove okolice. (vig) — Foto: F. Perdan

V Šenčurju bodo praznovali krajevni praznik

Letošnja osrednja proslava krajevnega praznika v Šenčurju bo v nedeljo, 14. julija. Obenem bodo praznovali tudi 70-letnico gasilskega društva.

Ob praznovanju krajevnega praznika bodo obudili spomin na dogodke julija 1941, ko so imeli v bližnjih gozdovih politično zborovanje. Kmalu potem so ustanovili prvo partizansko enoto šenčursko četo, ki se je kasneje priključila prvi partizanski kranjski četi. V spomin na te dogodke in obletnici gasilskega društva bo mnogo kulturnih in zabavnih prireditev.

**GORENJSKA
KREDITNA
BANKA KRANJ**

s poslovnimi enotami

KRANJ, JESENICE, RADOVLJICA, SKOFJA LOKA, TRZIC

RAZPISUJE ZA SVOJE VARČEVALCE

dve veliki nagradni žrebanji

SKUPNO 200 NAGRAD
v vrednosti
NAD 82.000.— N DIN

dne 14. 8. 1968 in
14. 2. 1969

Prvi nagradi sta:

DVA OSEBNA AVTOMOBILA ZNAMKE SKODA
Za vlagatelje, ki bodo od 1. 1. 1968 do 31. 1. 1969 vezali
dinarske ali devizne prihranke v višini

2.000.— N din za dobo nad 1 leto ali

1.000.— N din za dobo nad 2 leti

**Vsakomesečno žrebanje
od 1. junija 1968 dalje**

Dva srečna dobitnika bosta pri vsaki poslovni enoti
vsak mesec nagrajena z lepo nagrado
za varčevalce navadnih vlog, ki bodo povečali vlogo
v mesecu vsaj za 100.— N din

NAGRADE: 70 ročnih ur Darwil v vrednosti nad
14.000.—

**Žrebanje stanovanjskih
varčevalcev**

Pripravljenih je 10 denarnih nagrad v vrednosti
5.100.— N din, ki se koristijo za nabavo gradbenega
materiala ali opreme po izbiri.

Za osebe, ki varčujejo za dobo 2 leti ali več.

**VISOKO KVALITETNA
SODOBNO
EMBALIRANA**

Special

**Zahtevajte jo v
vaši trgovini!**

**NOVA IN SODOBNO UREJENA
BLAGOVNICA »NAMA«**
V ŠKOFJI LOKI — PRI AVTOBUSNI POSTAJI
VABI NA OBISK IN K NAKUPU
VSE POTREBSČINE ZA OSEBNO UPORABO, ZA DOM
IN ZA GOSPODINJSTVO
NAKUP TUDI NA POTROŠNIŠKI KREDIT

Pri žrebanju hranilnih vlog na vpogled Gorenjske kreditne banke Kranj za mesec junij 1968 so bile izžrebane naslednje številke

- POSLOVNA ENOTA JESENICE: 5209; 12029;
- POSLOVNA ENOTA KRANJ: 22789; 14284
- POSLOVNA ENOTA RADOVLJICA: 3175 Bled; 30320
- POSLOVNA ENOTA SKOFJA LOKA: 3669; 30378
- POSLOVNA ENOTA TRŽIČ: 934; 6141.

Vlagatelji izžrebanih vlog prejmejo kot nagrade lepe ročne ure Darwil.

S seje radovljiške občinske skupščine Višje cene za vodo v radovljiški občini

V četrtek je bila v Radovljici 18. seja obeh zborov občinske skupščine. To je bila zadnja seja skupščine pred letnimi počitnicami. V začetku avgusta bo namreč le še slavnostna seja obeh zborov v okviru radovljiškega občinskega praznika.

Osrednja točka dnevnega reda na četrtkovi seji je bila razprava o novih cenah za vodo v radovljiški občini. Komunalna podjetja Vodovod Radovljica, Vodovod Bled in komunalno podjetje Bohinjska Bistrica so za odbornike pripravila dokaj izčrpno poročilo o stanju vodovodnih naprav in potreb v prihodnje v radovljiški občini. Zaradi povečanih gradenj v Radovljici in v Lescah in zaradi dotrajane vodovodnega omrežja v občini so omenjena tri podjetja odbornikom predlagala nove cene. Podjetja so v gradivu prikazala, da s sedanjo ceno za vodo v občini v prihodnje ne bi mogla izpolniti predvidenega investicijskega programa vzdrževanja in gradnje vodovodnega omrežja. Tako so na seji ugotovili, da v poletnih mesecih v nekaterih predelih radovljiške občine že sedaj primanjkuje vode. Zato bodo v prihodnje potrebna nekatera nova zajetja in gradnja novih vodovodnih naprav. Tako bo komunalno podjetje Vodovod Radovljica do 1970. leta potrebovalo okrog 197 milijonov starih dinarjev za ureditve vseh predvidenih investicij.

Podjetja so se tudi obvezala, da bodo vsa sredstva od povisane vodarine porabila izključno za razširjeno reprodukcijo in ne za osebne dohodke.

Na podlagi gradiva in pojasnil predstavnikov komunalnih podjetij so potem odborniki v precej burni razpravi — pri čemer so poudarjali, da bi v prihodnje morali v občini zavirati naraščanje cen — dali soglasje vsem trem komunalnim podjetjem za višje cene. Tako bodo v prihodnje gospodarske organizacije, ustanove in obrtniki plačali za kubični meter vode 110 starih dinarjev (sedaj 90 S din), gospodinjstva 50 starih dinarjev (sedaj 30), v komunalnih dejavnostih pa bodo za kubični meter plačali 15 starih dinarjev. Gospodinjstva, ki nimajo vgrajenih vodomerov, pa bodo v prihodnje plačevala pavšal. Tako bo mesečni pavšal za

gospodinjstva znašal za osebo 70 starih dinarjev, za uporabo stranišča 40 S din, za uporabo kopalnice 50, za pranje avtomobila 100, za tujske sobe od prenočišča 15 in za veliko živino od glave 40 starih dinarjev.

Enkratni pavšalni znesek za zasebne graditelje pa bo v prihodnje znašal: za stanovanjsko hišo 10 tisoč starih dinarjev, za adaptacijo 7 tisoč, za garažo 4 tisoč in za gradnjo delavnice 8 tisoč starih dinarjev.

Tako se bo dohodek od vodarine povečal za 28 odstotkov. Zato pa se bo lahko tudi investicijska dejavnost na tem področju povečala za tretjino.

Z novimi cenami za vodo so se sedaj potrošniki vode v radovljiški občini približali ceni za vodo tudi v drugih gorenjskih občinah. Tako plačajo gospodinjstva v jeseniški kranjski in tržiški občini za kubični meter vode 50 starih dinarjev, v škofje-loški občini pa 80 starih dinarjev.

A. Zalar

Kmetijska zadruga Škofja Loka bo v sredo, 17. julija 1968, ob 8. uri prodala na javni dražbi razni drobni inventar na posestvu Bukovica v Selški dolini.

SVET DELOVNE SKUPNOSTI
SKUPŠČINE OBČINE TRŽIČ

RAZPISUJE

prosto delovno mesto

GRADBENEGA REFERENTA

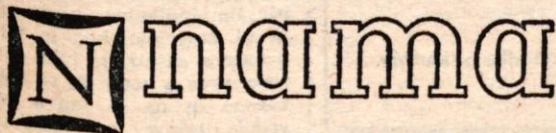
Pogoji: diplomirani gradbeni inženir oz. diplomirani inž. arhitekt ali gradbeni tehnik.

Prednost imajo kandidati z nekaj prakse.

Stanovanje je zagotovljeno.

V skladu s pravilnikom o sprejemanju pripravnikov na delo svet RAZPISUJE tudi:

- 1 delovno mesto pripravnika z visoko izobrazbo pravne ali ekonomske smeri
  - 1 delovno mesto pripravnika z višjo izobrazbo, pravne ali ekonomske smeri
  - 1 delovno mesto pripravnika s srednjo izobrazbo — višja administrativna šola
- Pismene ponudbe z dokazili o strokovnosti sprejema svet delovne skupnosti skupščine občine Tržič 15 dni po objavi razpisa.

VELEBLAGOVNICA NAMA LJUBLJANA, Tomšičeva 2
objavlja prosta delovna mesta za BLAGOVNICO
V ŠKOFJI LOKI:

1. VODJA ODDELKA ZA POHISTVO

Pogoj: poslovska ali njej sorodna šola in 4 leta prakse na sorodnih delovnih mestih ali šola za prodajalce in 8 let prakse, poskusno delo 2 meseca

2. KUHARICA

Pogoj: izučena kuharica in 2 leti prakse, poskusno delo 1 mesec

3. SERVIRKA

Pogoj: gostinska šola za natakarje ali priučena natakarica in 3 leta prakse, poskusno delo 1 mesec

Zaposlitev za nedoločen čas

Pismene ponudbe z dokazili o izobrazbi in praksi sprejema kadrovska služba podjetja.

Rok za sprejem prijav je 8 dni po objavi.

Kruh dražji tudi v Šk. Loki

Na zadnji seji skupščine občine Škofja Loka so odborniki pretresali predlog podjetja Pekarna in slaščičarna o zvišanju cen boljših vrst kruha. Za beli kruh iz moke tipa 400, ki je do sedaj stal 200 S din, bodo po novem potrošniki odrinili 220 S din, za polbelega 180 S din (prej 170), kruh iz moke tipa 1000 pa bo odslej naprodaj po 140 S din kilogram. Cena navadnega črnega kruha, pa tudi drugih vrst, ostane nespremenjena.

Sedanje cene osnovnega prehranbenega artikla so bile sprejete leta 1965, ob reformi. Takrat so upoštevali predvsem premike v cenah moke, manj pa porast stroškov. Potrošnja kruha se je po obsegu v zadnjih treh letih le malenkostno dvignila, stroški peke pa so močno narasli. Stvar je še poslabšalo dejstvo, da ljudje vse bolj kupujejo boljše vrste kruha. Prav pri njih pa je razlika med prodajno in kalkulacijsko ceno največja, kar seveda prizadene pekarno. Izračuni kažejo, da ima proizvajalec pri enem kilogramu belega kruha 32,71 S din izgube. Kalkulacijska cena je namreč 232,71 din, prodajna pa 200. Svet za industrijo, obrt, blagovni promet in delo je kljub temu predlagal skupščini le 10-odstotno zvišanje prodajne cene (torej za 20 din), saj meni, da obstaja znotraj podjetja še vrsta možnosti za znižanje stroškov proizvodnje in izboljšanje kvalitete kruha, s katerim potrošniki zadnje čase niso bili zadovoljni. Škofješka Pekarna in slaščičarna sicer zalaga trg z devetimi vrstami kruha in s pecivom.

Velja omeniti, da so prejšnji mesec podobne ukrepe sprejeli tudi v drugih gorenjskih občinah. Povišanje cen kruha kljub temu ne bo bistveno povečalo življenjskih stroškov prebivalstva, saj predstavlja poraba kruha le 8% izdatkov za hrano.

I. G.

Posredujemo prodajo karamboliranega osebne avtomobila Zastava 600 z 78.500 prevoženimi km, leto izdelave 1960.

Začetna cena 2500 N din.

Ogled vozila je mogoč vsak dan od 7.—14. ure na Zavarovalnici Sava, poslovna enota Kranj.

Pismene ponudbe sprejema zavarovalnica Sava, poslovna enota Kranj do srede, dne 17. 7. 1968, do 12. ure.

Klimatsko zdravljenje in zdravstvena letovanja otrok

V GLASU je bil dne 29. 5. 1968 objavljen članek z naslovom »Zveza prijateljev mladine Jesenice ostro protestira proti sklepu regionalnega zdravstvenega centra v Kranju, o razporedu zdravstvenih letovanj za letošnje leto.« V njem pisec enostransko osvetljuje in kritizira regionalni zdravstveni center, da nima nobenega razumevanja za bolne otroke.

Ce hočemo razpravljati o nekem problemu, nam mora najprej biti jasno, za kaj pri vsej stvari sploh gre. Nepoučeni ljudje namreč popolnoma zamenjujejo pojme, ki se med seboj razlikujejo. Gre namreč za tri kategorije otrok.

Prvič za bolne otroke, ki jim je potrebno zdravljenje v zdravilišču kot nadaljevanje ali kot nadomestilo bolnišničnega zdravljenja.

V drugo kategorijo spadajo bolelni otroci, ki sicer trenutno niso bolni, pač pa večkrat zbolijo za istimi ali različnimi boleznimi. Tem je potreben poseben nadzor v zdravstvenih kolonijah.

V tretjo skupino spadajo zdravi otroci. Ti si na zdravstvenih letovanjih krepijo in utrjujejo zdravje.

Ko nam je vse to jasno, potem pač ni več težko razločevati, kdo mora skrbeti za te posamezne kategorije otrok.

Regionalni zdravstveni center je že od vsega začetka odvajal na podlagi predloga službe varstva otrok, denarna sredstva za otroke, ki jim je potrebno nadaljevati bolnišnično zdravljenje v zdravilišču, in to za Jesenice 18, Kranj 40, Radovljica 20, Škofja Loka 20 in Trzin 9 otrok. Zato je popolnoma iz trte izvit očitek, da se zdravstvena služba ne briga za BOLNE otroke.

Tudi za drugo kategorijo, tj. za bolehe otroke, je izdvojil zdravstveni center nekaj finančnih sredstev, in sicer 40 % od celotne vsote, potrebne za kritje stroškov zdravstvenega letovanja bolehnih otrok, ki jih je zdravstvena služba izbrala in registrirala prek vsega leta. V takem povprečnem odstotku so gorenjske občine izpolnile zahteve po preventivni dejavnosti (za patronažno službo, babiško službo, posvetovalnice za nosečnice, posvetovalnice za otroke itd.). Vendar pa so posamezne občine različno prispevale za preventivo (Jesenice 18 % ali 40.000 N din, Radovljica 60 % ali 185.000 N din, Kranj 35 % ali 167.638 N din, Škofja Loka 22 % ali 46.572 N din in Trzin 30 % ali 81.000 N din) zato je zdravstveni center sklenil naj se finančna sredstva za bolehe otroke tudi dele glede na odstotek udeležbe občine pri preventivi. Z manjšo udeležbo za to vrsto zdravstvene dejavnosti, lahko več izločijo za zdravstveno letovanje otrok. Po takem izračunu bi iz sredstev sklada zdravstvenega zavarovanja bila zagotovljena sredstva za Jesenice 29, Kranj 61, Radovljica 111, Škofja Loka 33 in Trzin 46 otrok.

Očitek naj bolelni otroci ne občutijo posledic različnih individualnih gledanj posameznih občin ali posameznih občinskih faktorjev na preventivo je upravičen. Zdravstveni center je zato na eni izmed svojih naslednjih sej sprejel sklep, da se odvzame iz sredstev za preventivo dodatna sredstva v višini 10.000 N din in se jih dodeli za bolehe jeseniške otroke. Jeseniški občini in drugim lokalno-političnim in gospodarskim organizacijam pa se svetuje, naj prispevajo ostali manjkajoči znesek, da ne bodo prikrajšani bolelni otroci.

Zdi se nam popolnoma pravilno, da se stekajo denarna sredstva za zdravstveno letovanje otrok ne samo iz sklada zdravstvenega zavarovanja, ampak da je pri tem soudeležena tudi občina, ki je dolžna skrbeti za zdravstveno varstvo občanov. Določen znesek za bolehe otroke naj prispevajo tudi starši sami in morda tudi delovne organizacije, kjer so starši zaposleni. S tako soudeležbo sredstev, ki jo je predlagala tudi skupščina občine Kranj, bi bila problematika zdravstvenih letovanj za vse gorenjske otroke rešena, ne samo v letošnjem letu, tudi v bodoče.

Končno so za tretjo skupino — zdrave otroke — dolžni zagotoviti finančna sredstva deloma občine, deloma pa starši in druge družbenopolitične organizacije. V občinskih proračunih so za letošnje leto predvidena naslednja sredstva: Jesenice 30.000, Kranj 80.000, Radovljica 35.000, Škofja Loka 30.000 in Trzin 27.000 N din.

Iz navedenih dejstev si vsakdo lahko sam napravi sodbo o pravičnosti delitev sredstev zdravstvenega centra, katerega naloga je bila le iz ponudnih sredstev sklada zdravstvenega zavarovanja pokriti vse potrebe zdravstvenega varstva, katerega le manjši del so stroški za klimatsko zdravljenje in zdravstvena letovanja otrok.

ZDRAVSTVENI CENTER
KRAJ

Delovna doba naj bo stvar dogovora delovnih ljudi

(Nadalj. s 1. str.)

vom finančnih sredstev, to je od osebnega dohodka, in pa iz drugih virov v obratnem razmerju kot pa pri nas.

Prav gotovo si ne bi mogli privoščiti, da bi čez nekaj let morali dajati kar tretjino svojega osebnega dohodka za izplačevanje pokojnin. Zato je predlog skupine poslancev toliko pomembnejši, saj predlagajo, naj bi se v pokojninski sklad stekala tudi sredstva iz investicijskih fondov, iz akumulacije in iz osnovnih sredstev. Vinko Hafner ni skrival, da bo ta sredstva najtežje izvléci iz gospodarstva, če nečemo še naprej obremenjevali osebne dohodka delavcev.

Glede predloga o izenačenju delovne dobe za moške in ženske se je le nekaterim delavkam posrečilo, da so brez razburjenja in trezno povedale nekaj misli in predvsem pomislekov proti podaljšanju. Večina delavk na obeh zborovanjih je zahtevala celo tridesetletno delovno dobo. Vinko Hafner je razložil mnenje skupine se-

stavljalcev predloga o tem vprašanju. Navedel je podatke, da zaradi beneficirane delovne dobe (5 let) staneta pokojninski sklad dve ženski pokojnini toliko kot tri moške pokojnine, razen tega pa prejema ženska pokojnino v poprečju 21,2 let, medtem ko moški samo 17,5 let. Prav zaradi tega poprečnega uživanja pokojnine, saj znaša za žensko nekaj več kot dve tretjini delovne dobe, morajo biti prispevki za starostne pokojnine razmeroma visoki.

Predlog vsebuje tudi olajšave za zaposlene matere z otroki do petnajstih let. Od vseh zaposlenih delavk pa je dve tretjini mater. Tako bi se za matere štelo delovno leto 13 ali 13,5 meseca, kar bi pomenilo 30 oziroma 45 mesecev manj dela. Razen še nekaterih drugih olajšav za matere pa bi bilo treba, kot je dejal Vinko Hafner, uzakoniti olajšave tudi za nekatere kategorije fizičnih delavk, tako kot imajo to urejeno rudarji. Vendar pa bi morala za financiranje te olajšave v dogovoru s pokojninskim skladom skrbeti delovna organizacija sama.

Podpredsednik izvršnega

sveta je poudaril, da skupina predlagalcev sprememb v pokojninskem zavarovanju sicer nima upanja, da bi s tem predlogom o izenačenju delovne dobe prodrla tako v skupščini kot pri delavcih. Take rešitve težavnega stanja pokojninskega sklada tudi ne bi bilo dobro izsiliti.

Res, da je Jugoslavija dežela, v kateri je delovna doba med najkrajšimi na svetu, pa če primerjamo evropske kapitalistične ali socialistične države. Nedvomno bo do podaljšanja delovne dobe nekoč prišlo. Vendar pa bi bilo uvajanje podaljšanja za sedanjo generacijo mnogo težje sprejemljivo, če ne rečem celo nemogoče. Pri tem imam v mislih predvsem delavke na težjih fizičnih mestih. O tem je pred kratkim pisal socialni delavec Tekstilindusa (Glas, 29. jun.).

Zakon bi prizadel generacijo, ki je preizvela vojna leta, po vojni pa je poleg svojega dela delala še udarniško. Čeprav je bilo letos v varstvenih ustanovah v Sloveniji 19.000 predšolskih otrok, kar je za 11 odstotkov več kakor lani, vendar še veliko mater ne more biti brez skrbi pri delu, ker je njihov otrok brez nadzorstva. Prav tako ni družbena prehrana zajela tako širok krog prebivalstva, da bi lahko zaposlena mater razrešila pripravljanja obrokov ali s polpripravljenimi hrano vsaj razbremenila. Dokler pa bo morala zaposlena žena in mati opravljati dvojno zaposlitev — v delovni organizaciji in pa doma, potem vsaj v sedanjih razmerah ni mogoče govoriti o štiridesetletnem delovnem času za ženske.

Kot že rečeno, je vprašanje delovne dobe bilo osrednja tema razgovorov v omenjenih tovarnah. Sestanki pa so na koncu prerasli v prvi sindikalni sestanki — vsaj v Iskri je bilo tako — kjer so delavke povedale vse, kar jim je ležalo na duši. Mnenje, da sindikalna organizacija ni potrebna, kot je bilo nekatere slišati, je bilo ovrženo prav s tem, da so bile zbrane in da so lahko povedale težave, nepravilnosti in da so jih sindikalni predstavniki poslušali. Pokazalo pa se je, da največkrat neinformiranost delavcev po obojestranski krivdi večkrat vodi do nesporazumov, neupravičenih očitkov in nezaupanja. Tako v Tiskanini kot v Iskri so prišli vsi skupaj do spoznanaja, da bi se bilo dobro večkrat sestati, da bi razpravljali o vseh vprašanjih, ki tarejo neposrednega proizvajalca. Ne samo o pokojninskem zavarovanju, o katerem bodo razpravljali po delovnih enotah v Tekstilindusu, pač pa tudi o vseh težavah pri delu, ki jih lahko rešuje sindikat. Zdi se, da se je na sestanku v Iskri po takih sestankih pokazala velika potreba. L. Mencinger

Industrijski kombinat PLANIKA

v Kranju razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. referent za prodajo športnih čevljev,
2. referent za ženske čevlje,
3. referent za otroške čevlje in drobno robo,
4. samostojni vodja skladiščne službe za gotove izdelke

Pogoji (od 1 do 3):

1. ekonomski tehnik z dveletno prakso v komerciali, — trimesečno poskusno delo,
2. ekonomski tehnik — pripravnik, — pripravniška doba 1 leto.

pod 4:

- višja oziroma visoka strokovna izobrazba z 2-letno prakso ali srednja strokovna izobrazba s 5-letno prakso na vodilnem delovnem mestu,
- trimesečno poskusno delo.

Osebnih dohodki po Pravilniku o delitvi OD Kombinata.

V pošteev pride moška delovna sila.

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe v kadrovski oddelek Planike do 25. 7. 1968.

Zdravstvene kolonije na Stenjaku

Otroško klimatsko zdravilišče na otoku Stenjaku pri Pulju je od začetka julija spet polno zasedeno. Na zavodu za klimatsko zdravljenje otrok v Kranju smo zvedeli, da na Stenjaku letuje trenutno 170 zdravstveno in socialno prizadetih otrok, in sicer 75 iz Kranja, 55 iz Radovljice in 40 gojencev prehodnega mladinskega doma iz Predvorja. Na otoku bodo ostali do 21. julija. Poleg pedagoškega vodje kolonije tovariša Trtnika, zdravnik in drugega osebja je Zavod oskrbel tudi posebne vodnike, večinoma študente filozofske fakultete. Na 14 otrok pride po en vodnik.

Do konca avgusta bo zdravilišče sprejelo še dve enako veliki skupini otrok. Prvo od 21. julija do 10. avgusta, in drugo od 10. do 30. avgusta. Zadnje bodo sestavljali gojenci zavoda za invalidno mladino iz Kamnika. J. Košnjek

kdor ponudi DONAT ponudi zdravje

Tedenski pregled

LJUBLJANA, 8. julija — Osrednja razprava na seji republiškega zbora skupščine SRS je bila o problematiki obrtništvu. Takoj na začetku seje so poudarili, da te razprave ne gre jemati kot napad na obrtnike, temveč je njen namen v ureditvi določenih ekonomskih in družbenih vprašanj, ki jih je treba čimprej urediti, da bi pospešili skladen razvoj tako družbenega kot zasebnega sektorja obrti. Pri tem so se poslanci zavzeli za dosledno spoštovanje zakonitosti in za zaostrežitev sankcij za kršenje zakonov in družbenih norm.

LJUBLJANA, 8. julija — Iz odgovorov predstavnika IS Borisa Vadnjala na poslanska vprašanja je razvidno, da zvezni izvršni svet zavlačuje s predložitvijo elaborata za modernizacijo ceste od Ljubljane do Razdrtega mednarodni banki. V ZIS so se izgovarjali, da naj bi s predložitvijo elaborata počakali toliko časa, da bi mednarodna banka odobrila kredit za gradnjo proge Beograd-Bar. Ko pa je bil omenjeni kredit letos odobren, so predstavniki slovenskega IS spet spomnili ZIS na predložitev. Ker kljub temu ni bilo točnega in jasnega odgovora, je predsednik IS SRS poslal predsedniku ZIS pismo, v katerem je razložil stališča in zahteve glede predložitve elaborata mednarodni banki. V tem pismu je izvršni svet SRS poudaril, da se objekti financirajo samo iz republiških sredstev, da se predlože samo taki objekti, ki dokazujejo ekonomičnost in rentabilnost vlaganj in da naj federacija da samo formalno garancijo, kot to predvideva statut mednarodne banke.

BEOGRAD, 9. julija — V zvezni skupščini je več stalnih odborov obravnavalo vprašanje razmerja cene premoga in nafte. Poslanci so se zavzeli za nekatere ukrepe, ki naj bi rešili težavno stanje nekaterih naših rudnikov, vendar so imeli pripombe na nekatere konkretne ukrepe, npr. na uvedbo posebnega prispevka na investicije, ki se vlagajo v naprave za kurjenje z nafte. Poslanci so poudarjali, da ta dodatni prispevek ne bi smel veljati za vse kurilne naprave in celo za kotle in tekoče gorivo v stanovanjskih poslopijih, kot je bilo prvotno predlagano.

BEOGRAD, 11. julija — Na obisk v Mehiko, Kolumbijo, Čile, Argentino in Brazilijo je odpotovala državna gospodarska delegacija pod vodstvom Maria Cetinića. Člani delegacije, v njej je tudi več predstavnikov naših gospodarskih organizacij, se bodo v omenjenih državah pogovarjali o tesnejšem gospodarskem sodelovanju.

LJUBLJANA, 8. julija — Skupščina republiške skupnosti izobraževanja je danes soglašala s predlaganimi ukrepi za ureditev financiranja vzgoje in izobraževanja v letu 1968 in 1969. Na seji je sprejela program dela in se hkrati s sindikati dogovorila za skupno akcijo za vrednotenje dela vzgojnoizobraževalnih ustanov. Sklenila je tudi, da v študijskem letu 1968/69 ne bo financirala prvi letnik študija na višji stomatološki šoli v Mariboru.

LJUBLJANA, 8. julija — Republiški koordinacijski odbor za pomoč žrtvam imperialistične agresije je danes razpravljal o seji jugoslovanskega koordinacijskega odbora. Na njej so podprli pobudo Finske, Mehike in Indije, ki so predlagale mednarodno konferenco o Vietnamu. Prav tako pa so podprli tudi predlog švedskega odbora, ki meni, da bi morale skandinavske vlade vplivati na ZDA pri pogajanjih v Parizu.

LJUBLJANA, 8. julija — Izvršni odbor republiške konference SZDL Slovenije je danes obravnaval in sprejel delovni program za letošnje drugo polletje. Med glavnimi nalogami, s katerimi se bo izvršni odbor ukvarjal v drugem polletju, so tudi: konkretno izvajanje smernic predsedstva in izvršnega komiteja CK ZKJ, politične priprave na spremembe oziroma dopolnitve ustave in posodabljanje dela socialistične zveze.

LJUBLJANA, 9. julija — Republiški sekretariat za prosveto in kulturo pripravlja gradivo za zakonsko ureditev strokovnega izobraževanja mladine po končani osnovni šoli za izobraževanje odraslih. V gradivu je predvideno naj bi za vso problematiko napravili en sam zakon. Na današnji razpravi odbora republiškega sveta pa se je pokazalo, da je gradivo preobsežno in bi bilo treba pripraviti dva zakonska osnutka.

BEOGRAD, 10. julija — Poslanci prosvetno-kulturnega zbora skupščine Srbije so danes soglasno sprejeli zakon o zaprtju šestih višjih šol v republiki. Zaprti bodo ekonomsko komercialno in tehniško strojno šolo v Nišu, tehniško strojno šolo v Kragujevcu, upravno šolo v Beogradu, upravno šolo v Nišu in višjo kemijsko tehniško šolo v Sabcu.

Po VIII. kongresu zveze mladine Slovenije »Mladi komunisti morajo biti steber idejnosti med mladino«

Pogovor s Stanetom Boštjančičem, predsednikom občinskega komiteja ZM Kranj in članom začasnega predsedstva zveze mladine Slovenije

Konec minulega meseca je bil v Velenju VIII. kongres zveze mladine Slovenije. Na njem so delegati izvolili 23 članov začasnega predsedstva zveze mladine Slovenije, ki bo do prihodnje republiške konference izvajalo kratkoročni in dolgoročni delovni program, narejen na podlagi sprejetih kongresnih resolucij in prihodnjih akcijskih nalog zveze mladine Slovenije. Naloga predsedstva je, da v prihodnjih devetih mesecih z občinskimi komiteji zveze mladine pripravi ustanovne občinske konference in preuči nekatere probleme zveze mladine v posameznih slovenskih občinah. Tako sedaj v predsedstvu dela šest komisij in več skupin, po trije člani predsedstva pa bodo odgovorni za posamezna področja v Sloveniji. Ker je bil na kongresu za člana začasnega predsedstva zveze mladine Slovenije izvoljen tudi predsednik občinskega komiteja zveze mladine v Kranju Stane Boštjančič, smo ga zaprosili za pogovor o nekaterih nalogah in razvojnih vprašanjih zveze mladine Slovenije.

Stane Boštjančič

— Tovariš Boštjančič, katere so vaše prihodnje naloge v začasnem predsedstvu zveze mladine Slovenije

»Odgovoren sem za ustanavljanje občinskih konferenc na Gorenjskem. Razen tega pa bo naša skupina pregledala in skušala odpraviti nekatere slabosti in težave v občinskih organizacijah zveze mladine na Gorenjskem. Skušali pa bomo tudi odpraviti težak materialni položaj v nekaterih občinskih orga-

nizacijah zveze mladine in ugotoviti, koliko mladih dela v občinskih in drugih samoupravnih organih. Posebno pozornost pa bomo posvetili kadrovskim težavam v organizacijah zveze mladine, predvsem profesionalnim vodstvom v občinskih organizacijah zveze mladine.«

— Torej bodo v prihodnje v občinskih organizacijah zveze mladine profesionalna vodstva. Če se ne motim, se je do sedaj zveza mladine zavzemala, da v občinskih vodstvih ne bi bilo profesionalnih sekretarjev oziroma predsednikov?

»Dosedanje nekajletne izkušnje so pokazale, da je v tistih občinskih organizacijah zveze mladine, kjer niso imeli profesionalca, dejavnost mladine v občini precej padla. Sicer pa menim, da je tudi politično delo neke vrste strokovno delo, zato se prav gotovo v tem kaže tudi vrednotenje posamezne organizacije. Skratka, če hočemo, da bo mladinska organizacija res postala vzgojitelj in oblikovalec mladega človeka, da bo vsestransko zaposlovala mlado ustvarjalno energijo — in v tem so naša mnenja najbrž enotna — potem sem prepričan, da je za lažje uresničevanje teh nalog v občinski organizaciji zveze mladine potreben tudi profesionalni sekretar ali predsednik.«

— In kakšna naj bi bila potem v prihodnje, po reorganizaciji oziroma po ustanovitvi občinskih konferenc zveze mladine, mladinska organizacija?

»Občinska organizacija naj bi imela dva organa: občinsko konferenco ZM in predsedstvo občinske konference. Razen tega pa naj bi v okviru konference delale tudi stalne in občasne komisije. Slednje pa bi morale biti sestavljene iz članov konference in strokovnjakov za posamezna področja, ki jih bodo komisije obravnavale pri uresničevanju svojega oziroma programa občinske konference zveze mladine.«

Vendar pa to v prihodnje ne bo edina oblika delovanja zveze mladine. Za nekatere splošne probleme bodo sklicana tudi razna področna posvetovanja oziroma občasne problemske konference.

Ve te oblike pa bodo terjale, da bodo na posameznih področjih oziroma pri reševanju najrazličnejših problemov delali res sposobni in prizadevni mladinci. Zato se bomo na začetku najbrž srečali predvsem z določenimi kadrovskimi težavami. Vendar pa menim, da bi tu morali priskočiti na pomoč mladi komunisti, ki bi morali biti v prihodnje steber idejnosti med mladino.«

— Tovariš Boštjančič, na kongresu ste govorili o položaju oziroma vlogi dijaka — samoupravljalca. Zakaj ste se odločili prav za takšno razpravo?

»Pri dosedanjem delu v zvezi mladine sem opazil, da zakon o srednjem šolstvu in pravilniki o pravicah in dolžnostih dijakov pojmujejo dijaka kot objekt učnovzgojnega procesa. To pa je napaka. Dijak v srednji šoli prav tako dela — ustvarja, čeprav seveda drugače, kot mlad človek pri stroju — in zato mora imeti tudi določene pravice in dolžnosti. To razmerje, ki se kaže predvsem med pedagogom in dijakom oziroma šolo in dijakom, pa je bilo do sedaj ponekod v popolnem nasprotju z dijakovo samostojnostjo, z njegovimi pravicami in dolžnostmi.«

Do sedaj se republiški sekretariat za prosveto in kulturo ni kaj dosti ukvarjal s temi vprašanji. Zato je tudi stanje tako rekoč na sleherni šoli drugačno. Menim pa, da bi bilo to vprašanje treba rešiti tako v republiki kot v regiji. Zato bi v prihodnje temeljne izobraževalne skupnosti in zavodi za prosvetno-pedagoško službo morali posvetiti pozornost predvsem tem vprašanjem in dokončno urediti neusklajenost in nejasnosti na tem področju.«

A. Zalar

Svet osnovne šole Stane Žagar Kranj

razpisuje

delovno mesto učitelja slovenskega jezika

Pogoj: PRU ali P

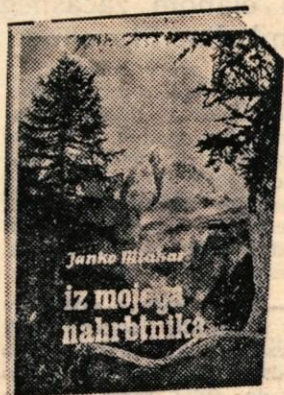
Nastop službe 1. 9. 1968.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Pri založbi Mladinska knjiga

v zbirki GLOBUS

TIK PRED
IZIDOM
PO 30 LETIH

JANKO MLAKAR (1874—1953) je eden najpopularnejših slovenskih planincev, posebej pa znan kot planinski potopisec. Še tako dolgočasne podatke o planinah, ljudeh in običajih zna zabeliti z duhovito šalo, vse skupaj pa z dobrodušnim humorjem, ki je več kot pol stoletja osvajal njegove bralce in poslušalce.

Sam je ob svoji 70-letnici zapisal:

»Kar sem spisal, je tako in prav res tako resnično, kot sva si v tem oziru resnica in jaz popolnoma brat in sestra, ki se ljubita po bratovsko ako ravno se tu in tam malo sporečeta.«

Knjigo Janka Mlakarja

IZ MOJEGA NAHRBTNIKA

krasijo fotografije gora, ki jih je Janko Mlakar tolikokrat obhodil in opisoval, ljubil pa bolj kot vse na svetu.

Knjiga

IZ MOJEGA NAHRBTNIKA

bo zato za vas prijetno in kratkočasno, hkrati pa počeno in nadvse zanimivo branje.

Knjiga, tiskana na formatu 14 x 20 cm in trdo vezana bo v prednaročilu stala samo 35 din, v prosti prodaji pa bo znatno dražja.

Knjigo lahko naročite v vsaki knjigarni, pri zastopnikih in poverjenikih založbe ali pa pri oddelku za direktno prodajo založbe MLADINSKA KNJIGA v Ljubljani, Titova 3 s priloženo naročilnico.

NAROČILNICA G-1

Ime in priimek _____

Natančen naslov _____

Poklic _____

Zaposlen(a) pri _____

Naročam knjigo Janka Mlakarja: IZ MOJEGA NAHRBTNIKA.

Prednaročninsko ceno 35 din bom plačal(a) po prejemu računa.

Strinjam se s subskripcijskim pogojem, da knjigo prejmem šele, ko bo plačana.

Datum: _____

Podpis: _____

Filmi, ki jih gledamo

SIROTA MARIJA — sirota, da malo takih — Dragoslav Lazić je avtor, ki je s svojimi filmi ne le obetal, temveč povsem jasno tudi nakazal, v katero smer naj bi šel njegov nadaljnji razvoj. Eden tistih mladih avtorjev je, ki so se pojavili v jugoslovanskem filmu pred nekaj leti in od katerih si lahko v prihodnje obetamo marsikatero dobro filmsko stvaritev. No, Laziću je to pot preprosto spodletelo. Spustil se je na spolzka tla črnega filmskega humorja. Njegov film, pa naj tako ali drugače ocenjujemo Siroto Marijo, pusti sicer v gledalcu vrsto vtisov, vendar takšnih, da bi zaradi njih najraje čimprej pozabil nanj.

Kakšna je srbska pas? Takšna kot jo kaže Lazić? Morda tudi takšna. Nemara je Lazić moral seči prav po tistih značilnih komponentah okolja, v katerem se gibljejo njegovi junaki, ki izhajajo iz socialne zaostalosti. Nizal in nizal je sekvence, ki gledalcu domala zbuja odpor. Lahko, da ga je Lazić nameroma hotel izzvati. Odpor do prizorov, ki jih kaže, pa ostane zgolj sam sebi namen, ničemur ni podrejen, tako da gledalca preprosto odvrta od vsega, kar naj bi mu avtor še povedal.

Ne morem mimo vtisa, da je kljub vsemu Lazić film posnel z očitnim namenom pogledati resnici v obraz, soočiti gledalca z okoljem, v katerem žive njegovi junaki in povedati resnico. Zal ostane Marija, vaška sirota, nerazumljiva in veliko prej se ji le sočutno nasmehnemo. Sodeč po scenarijski zasnovi Ljubiše Kozomare bi Sirota Marija na platnu lahko zaži-

vela tudi veliko drugače. No, Laziću gre očitek spogledovanja z gledalci, estetiziranja in način izražanja skozi črni humor. Odmik od osrednjega problema je v filmu tako velik, da gledamo niz vaških sličic, ki se zvečine dogajajo v pivnici in spalnicah, in obenem presenečeno razmišljamo o filmskem okusu, ki naj bi ga imel filmski avtor. Film je ambiciozen. Sla, ki jo je gnala ambicija, pa si je izbrala zadnjo mogočo pot, ki vodi do ne le zanimive, temveč tudi vredne filmske storitve.

NA SVIDENJE, PUNČKA — ali kaj razumemo pod označbo **FILMSKI KIČ** — Težko je razumeti, da imamo pri nas komisijo za pregledovanje filmov, skratka cenzuro, ki dovoljuje in odklanja prikazovanje uvoženih filmov. Če ima ta komisija namen preprečiti prikazovanje filmov, v katerih je spotalkljiv prizor, potem bi morala preprečevati tudi prikazovanje takšnih filmov, ob katerih se lahko zgrozimo nad poplavo neokusa in neumnosti. Film naj bi gledalce zabaval, pa se zgodi prav nasprotno. Marsikoga boli glava, ko odhaja iz kinematografa.

B. Šprajc

V Gorenjskem muzeju v Kranju je odprta arheološka in kulturnozgodovinska zbirka obenem z zbirko ljudske umetnosti. V renesančni veži Mestne hiše so razstavljena dela akademskega kiparja Lojzeta Dolinarja, v galeriji pa je na ogled razstava Sodarstvo na Slovenskem, ki jo je posredoval Tehniški muzej Slovenije.

Občasne razstave in stalne zbirke so odprte vsak dan od 10.—12. in od 17.—19. ure. V tem času je mogoč tudi ogled Prešernovega spominskega muzeja in razstave del akademskega slikarja Florisa Oblaka.

Smrtna nesreča v Eksotermu

V tovarni Eksoterm na Polici pri Kranju se je v sredo okoli dvajsete ure pripetila delovna nezgoda s smrtnim izidom. Martin Vukelj, star 38 let, sicer mojster v obratu je vključil tlačno vodno črpalko, pri tem pa ga je električni tok ubil. Nesreča se je pripetila, ker vodna črpalka ni bila pravilno zavarovana, prostor sam pa ni bil osvetljen.

L. M.

Mopedist podrl tri pešce

Na cesti drugega reda v Stari Loki je v četrtek zvečer Viktor Benedik, roj. 1940, iz Železnikov z mopedom podrl tri pešce. Nesreča se je pripetila, ko je Benedik zaradi vinjenosti zapeljal na levo stran ceste, pri tem pa je trčil v Matevža Pintarja iz Kamnika, Maksa Pintarja iz Ljubljane in Ivanko Langerholc iz vasi Binkel pri Skofji Loki. Pintar Matevž in Langerholc Ivanka sta se pri padcu le lažje ranila, medtem ko pa je bil Maks Pintar huje ranjen. Mopedist je dobil manjše odrgnine. Škode na mopedu je za okoli 100 N din.

L. M.

novost za graditelje!

Potrošniški kredit do

10.000,00

DIN brez porokov in pologa odslej tudi za: okna, vrata, saloni, ostrešja, rezan les...

SLOVENIJALES

LJUBLJANA: Vižmarje 168
GR za Pionirskim domom
MARIBOR: Cankarjeva 2
CELJE: Trška 13

»Na Poljšici imamo vse«

Letos pa tudi veliko črnega ribeza

Pred leti so se iz Urevčevih na Poljšici še norčevali, sedaj pa jih vsi po vrsti posnemajo — Takšno je pač življenje

Ni še tako dolgo, ko mi je znanec rekel: Pojdi malo pogledat v Gorje pri Bledu. Tam imajo letos veliko črnega ribeza. Menda že nekaj let niso imeli tolikšnega pridelka!

Bila je lepa, sončna in vroča prosta sobota. In ker mora človek v prostih sobotah tudi kaj početi, sva jo z urednikom (in s spačkom) »mahnila« proti zgornjemu koncu Gorenjske.

GORJE PRI BLEDU: VAS Z VELIKO RIBEZOVIH NASADOV IN MALO DOBRIH CEST

»Kmetijsko zadrugo iščeva, zanima naju pa črni ribez?« sva poprašala. »Kar prav sta prišla,« nama je prijazno odgovorila Vida Maček, ki že od 1959. leta vodi kmetijsko zadrugo v Gorjah pri Bledu. »Koliko pa ga name ravata kupiti?«

»Za zdaj nič, pač pa bi rada izvedela, kakšen je bil kaj letošnji pridelek,« sva ji odgovorila in se hkrati predstavila.

Tako nekako se je začel pogovor, ko sva po ne preveč

lepi in široki cesti prišla z Bleda v Gorje. Na začetku pomenek kar ni hotel steči. Zdelo se mi je, da nas je od sproščenega pogovora ločil kanček nezaupanja. Sicer pa, kako tudi ne! Pred dnevi, ko je bilo pri obiranju ribeza dela čez glavo, ni bilo nikogar, ki bi kaj poslikal in tako pokazal, da je obiranje ribeza dokaj trdo in niti najmanj dopustniško delo. Potem, ko je pridelek pospravljen, pa pridejo in sprašujejo. Tako nekako sem ocenil trenutno nezgovornost na začetku.

Vendar beseda je dala besedo in izvedela sva, da je bil letos pridelok črnega ribeza res izreden. V desetih dneh so ga obrali kar okrog 185 ton. Od tega so ga na združnem zemljišču pridelali okrog 13 ton, drugega pa je nabralo okrog 130 vrtičkarjev oziroma kooperantov kmetijske zadruge. Pri tem pa je najbolj pomembno, da so ves pridelek že prodali. Odkupilo ga je podjetje Slovenija sadje, s katerim ima zadruga pogodbo in ga bo predelalo v sok.

»Letošnja letina je bila res dobra. Pa tudi cena je za vse zelo ugodna. Kooperantom smo kilogram prvovrstnega ribeza plačali po 500 starih dinarjev, prodajali pa smo ga potem za 50 starih dinarjev dražje. Sicer pa da ne boste mislili, da je tako vsako leto. Z ribezom je precej dela. Spomladi ga je treba obrezovati, gnojiti s hlevskim in umetnim gnojem, po trgatvi pa še poskropiti proti boleznim. Vse to pa stane in tudi dela je precej.«

Najhuje pa je med obiranjem. Ribez je treba hitro obrati. Zato je bila pred 14 dnevi v Gorjah in na Poljšici prava trgatva. Na pomoč so priskočili ljudje iz raznih krajev Gorenjske. Z Jesenic pa je prišlo tudi precej mladincev. Tako jim je v desetih dneh uspelo pospraviti ves pridelek. Vendar pa so delali tako rekoč noč in dan: padevi so obirali, ponoči pa polnili kamione.

Danes je v Gorjah in na Poljšici tako resno edini letni pridelek črni ribez. Prebivalci se deloma ukvarjajo le še z živinorejo, medtem ko pa so zadnja leta pridelovanje žitaric in drugih pridelkov skoraj popolnoma opustili. Spoznali so namreč, da sta sončna lega in dokaj vlažna zemlja zelo ugodni za ribez. Ko so se v Gorjah in na Poljšici resneje začeli ukvarjati s pridelovanjem tega sadeža, so se s proizvodnjo le-tega poskusili tudi na Bledu. Vendar se pri Blejcih ni obnesel. Menda se na Bledu spomladi predolgo zadržuje megla, to pa rast precej zavira in je pridelek zato boren.

Preden sva odšla, pa sva poslovodkinjo kmetijske zadruge Gorje Vido Maček še poprašala, kdaj bodo kaj popravili ceste. Menila je, da o tem že dlje govorijo in opozarjajo. Vendar pa tako krajevna skupnost kot kmetijska zadruga nimata dovolj denarja za popravilo oziroma preureditev.

»Potrebovali bi še kak dinar od zunaj, potem bi pa šlo,« je še dodala in postregla gostom v trgovini.

ZAČELI SO UREVČEVI NA POLJŠICI

V Gorjah sva zvedela, da so z gojenjem ribeza začeli Urevčevi s Poljšice. Zato sva se iz Gorij po strmi in za avto skoraj neprehodni poti odpeljala na Poljšico in jih obiskala. Ko sva se predstavila in povedala, kaj želiva, naju je Marija Langus — Urevčeva mama bolj za šalo kot zares vprašala: »A zdaj nas boste pa v »cajtunge« dali, da nam bodo laže davke obračunali?«

Menila sva, da kar se davkov tiče so najbrž na davkarji že naprej vse sproti beležili, hkrati pa ugotovila, da so tudi ceste v Gorjah in na Poljšici precej slabe.

Ob ribezovem soku in domačem jabolčniku nama je Urevčeva mama povedala, da je ribezove sadike najbrž nekje z Nemškega prinesel Šanca (tako so mu pravili domačini), ki je v Radovni mlékredo. 1945. leta so mu Urevčevi dali v najem eno izmed njiv in na njej je zasadil ri-

Vida Maček

bez. Vendar pa je še tisto leto umrl in ga je potem sedem let gojil njegov pomočnik.

»Potem pa smo se odločili, da bomo ribez sami gojili. Sprva so se nam sosedje in vaščani posmehovali. Nekateri so se celo zgražali, češ da na Urevčevih njivah raste grmovje. Ko pa smo vse njive zasadili z ribezom se je že po nekaj letih pokazalo, da smo prav naredili. Na začetku sicer ni bilo posebnega dobička, vendar pa tudi izgube ne. In tako so nas počasi začeli posnemati tudi drugi. Opustili so pridelovanje krompirja in žitaric in danes na Poljšici skoraj ni njive, ki ne bi bila zasajena z ribezom.«

Z letošnjim pridelkom in s sodelovanjem s kmetijsko zadrugo so Urevčevi kar zadovoljni. Med obiranjem so najeli kar sto ljudi in ga tako obrabali za več kamionov. Obralcem so plačali po 80 starih dinarjev za kilogram in tako so nekateri v dobrem tednu kar precej zaslužili.

»In se sedaj vse leto ukvarjate samo z ribezom?« sem vprašal Urevčevo mamo,

»Samo z ribezom. Sicer pa nikar ne mislite, da z ribezom ni dela. Zasajenega imamo na enem hektarju in pol. In vsako pomlad ga moramo obrezati, stare sadike pa izkopati in zasaditi mlade. Vsako leto kupimo tudi več kamionov hlevskega in umetnega gnoja. Takoj po trgatvi pa je treba vse sadike dobro poskropiti. Posebno letos smo morali pohiteti s škropljenjem, ker ob lepem vremenu ribez hitro napadejo razne bolezni.«

»Pa se vam izplača tovrsta na kmetijska proizvodnja?«

»Do sedaj še nismo zaslužili, koliko izdamo za gnojila itd. in koliko zaslužimo. Vendar pa z denarjem shajamo ravno od ene do druge letine.«

»NA POLJŠICI IMAMO VSE«

Se smo se pogovarjali o našem kmetijstvu in kmetovanju ter posebej o pridelovanju oziroma gojenju ribeza. Ugotovili smo, da se mora danes tudi kmetijstvo specializirati in modernizirati. Kmet, ki tega ne upošteva, največkrat danes slabo gospodari. In na Poljšici so to kmalu spoznali; že pred leti, ko so se vsi odločili za ribez.

Ko sva se že poslovljala, nama je France Langus — Urevčev France — še zaklical: »Pa ne pozabite napisati, da imamo na Poljšici vse — od primarija do veterinarja!«

Morda malo čudna primerjava oziroma prispodoba, vendar prav gotovo resnična. Čeprav na poljšičkih njivah ne raste več pšenica, krompir itd. in čeprav imajo zdaj še bolj slabe ceste, pa moramo vseeno prebivalcem Poljšice in Gorij priznati, da do bro gospodarijo. Res je sicer, kot so že na Bledu ugotovili, da ribez ne uspeva in ne rodi povsod, res pa je tudi, da bi se lahko tudi drugod ravnali na prebivalcih Poljšice in Gorij.

Besedilo: Andrej Zelar
Slike: Albin Učakar

TAPETNIŠTVO RADOVLJICA

vam strokovno in po konkurenčnih cenah

obloži tla z najlonskimi tapisom preprogami. Polagamo vinas, topli pod, podulit, tehnolit. Izdelujemo in montiramo sobne in okenske zavese vseh vrst.

Po naročilu opravljamo vsa tapetniška dela.

Lastna zaloga najlon tapisom preprog.

Privatna lastnina in družbena razvalina

Misli za pričujoči članek, ki se bo morda nekaterim zdel malce kritikastrski, niso zrasle le na mojem zelniku. Ze dlje me ljudje, ki poznajo stvari, sprašujejo, zakaj vendar nihče ne zgrabi za pero in da na svetlo nepravilnosti, ki mečejo neprijetno senco na Skofjo Loko in na odgovorne. Saj, čemu bi vedno samo hvalili, a ničesar grajali? Kar je dobrega, zasluži priznanje, slabosti pa kritiko. Torej sem poslušal nasvete in sedel za pisalni stroj.

Skofja Loka sodi nedvomno med najlepša in najzanimivejša slovenska mesta. Ozke ulice, obokani most, hiše, nagnete ob vznožju pobočja, na katerem že stoletja kraljuje mogočni grad, freske na stenah mnogih cerkev in poslopij v okolici — vse to je pravi magnet za ljubitelje starin, turiste, zgodovinarje, umetnike in druge. Toda mesto pod Lubnikom je znano tudi po svoji čudoviti okolici. V pasjih dneh, kakršni so zdaj, se na slikovitih obrežjih Selščice in Poljanščice nabere obilo kopalcev, izletnikov od vsepovsod, ljubiteljev narave ali pa strastnih ribičev. Skofji Loki, ki si z vsemi silami prizadeva za dvig turizma, je takšna radodarnost narave samo v korist. Toda izkušnje kažejo, da zgolj pokrajina, pa če je še tako privlačna, dandanes več ne zadošča.

Kje je torej kamen spotike? Skofja Loka ima dve Sori, pa eno samo kopaljšče. Le-to je kljub vsem pomankljivostim (o njih smo se la. ni v našem listu že razpisali, zato s te plati problema ne bomo pogrevali) zelo priljubljeno in obiskano. V vročih dneh, ko poleg domačinov na breg Poljanščice pridejo tudi kopalci od drugod, je že kar pretesno. Že pred leti je zato postalo očitno, da mesto potrebuje vsaj še eno kopaljšče. V ta namen je občina leta 1963 od privatnika odkupila primeren prostor ob Selščici, ki je spričo ugodne lege, slikovite okolice in odmaknjenosti od vsakdanjega hrupa že dolgo vrsto let privabljal miru željne obiskovalce. To je pravzaprav slab hektar velik otoček, ki se ga je že pred vojno prijeljo ime »loške Benetke«. Lastniki so ga stalno urejali, popravljali škarpo in jezove — na njem je namreč do leta 1962 obra-

tovala žaga — in nasploh skrbeli za lep videz. Bil je neke vrste zasebno kopaljšče. Občinske oblasti so prostor po odkupu proglasile za rekreacijski center, saj je med tem v bližini zraslo naselje Novi svet. To je bilo pred petimi leti.

Ce danes pobarate nekdanje stalne obiskovalce zelenega koticika ob Selščici za loške Benetke, boste slišali marsikatero pikro na račun novega lastnika. Nihče od njih več ne zaide tjakaj. Prostor je namreč v obupnem stanju. Občina doslej za njegovo vzdrževanje ni odrinila niti dinarja. Večji del površine pokriva poldrug meter visok plevel. Okrasno grmičevje ob bregovih, ki terja stalno nego, je podivjalo in se razraslo v na vse strani štrlečo džunglo. Bazen za jezom je na pol prazen in za kopanje neuporaben, kajti voda odteka mimo njega preko razpadle škarpe, ki je nekdanj omejevala strugo. Tu di sam jez je spodjeden, stare, lesene zapornice pa puščajo kot rešeto. Kdor ima opravka z vodnimi napravami, ve, kakšno skrb zahtevajo. Drobnno režo v jez, nastalo ob večji povodnji, bo voda prihodnjič spremenila v predor in polagoma porušila še tako trdno oviro. Izdatek za nekaj vreč cementa se utegne že naslednjo sezono podeseteriti. Prav takšne objekte ob Selščici pa voda razdira že pet let.

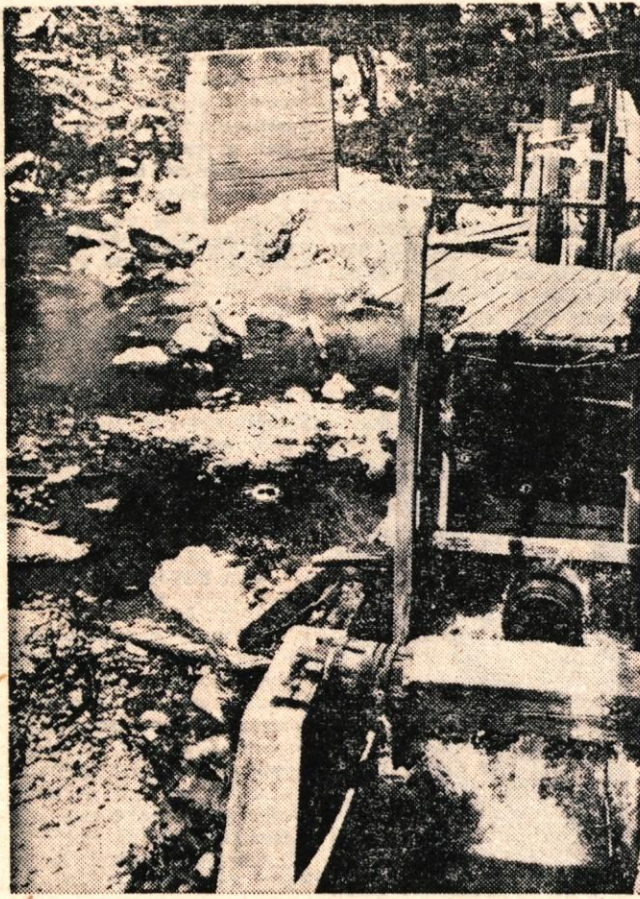
Poglavje zase je most, ki povezuje otoček s kopnino. Nekdanj je imel streho in ograjo. Oboje je odnesel veter. Most brez ograje pa je nevaren, terjal je že eno smrtno žrtev. Malčki zahajajo prek njega in pred časom je čez rob zdrsnil trileteni fantek. Utonil je. V naslednjih dveh letih sta z mostu padla še dva otroka, a na srečo so

bili obrakrat-v bližini odrasli in otroka rešili. Odgovorni so vse to prezrli s filozofsko mirnostjo. Zganili se niso niti letos marca, ko je ob spomladanski povodnji popustil eden od treh vzdolžnih nosilnih tramov in treščil v strugo. Most, ki je že tako poln lukenj, je sedaj postal nevaren tudi odraslim, saj grozi, da se bo nekega dne sesedel.

Seznam malomarnosti pa s tem ni izčrpan. Kanalizacija s celotnega naselja Novi svet je po bistroumni zamisli ne vem katerega inženirja speljana pod »rekreacijskim centrom« in izstopa na njegovem zahodnem delu. Združeno vsebino mnogih stranišč naj bi sproti izplakovala voda, ker pa je sedaj v sušnem obdobju ni — vsa odtoka prek podrtih škarp — nesnaga obleži na skoraj suhem rečnem dnu in pod vplivom blagodejnih sončnih žarkov zavija ves okoliš v dražč smrad. Nasprotni breg si je tovarna LTH izbrala za svoje smetišče. Gore odpadkov vsake toliko časa zažgo in duh po tlečem gumiju ter cunjah zelo skladno dopolnjuje prej omenjene arome. Tako se sonca, vode in zraka željni prebivalci Novega sveta te dni lahko zleknejo na sredo bujnega plevla ob robu na pol praznega bazena, uživajoč ob pogledu na goro smeti in v onjajoč dišave iz kanalizacije, obarvane z rahlim priokusom dima. Vse to seveda, če pridejo varno čez most.

Vsa opozorila, vse prošnje za ureditev tega prostora so bile do sedaj bob ob steno. Menda ni denarja. Denarja ni bilo, ko so bili stroški za ureditev prostora še smešno nizki, ni ga bilo, ko so leti nekajkrat narasli. Toda nekoč se utegne zgoditi, da bo v ta konec zašla republiška sanitarna inšpekcija, da se bo dokončno podrl most ali celo jez. Tedaj menda ne bo škoda milijonov. Do takrat pa prosimo okoliško prebivalstvo za potrpljenje, turiste pa za dobrohotno razumevanje.

I. G.

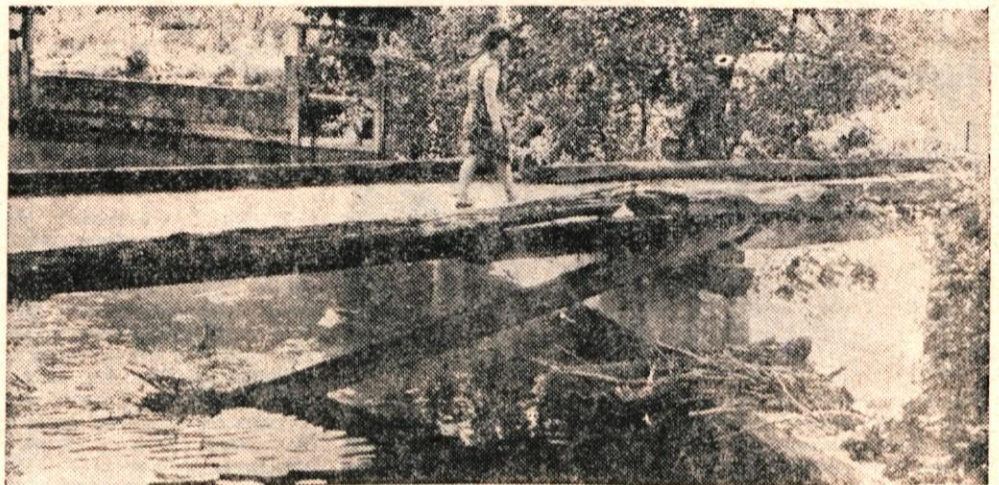
Kanalizacija — vir smradu sredi razvalin nekdanje žage.

Smetišče, kakor ga vidijo kopalci ob Selščici.

Deklici sta tokrat varno obšli luknjo v mostu. Bo tako tudi prihodnjč?

»Popravite me!« nemo kriči mož zdihljajev. Brez uspeha!

— Foto: F. Perdan

Te dni po svetu

ANKARA, 9. julija — V vzhodnem Sredozemlju so se začele vaje pomorskih sil NATO. Na manevrih sodelujejo turške, italijanske in ameriške ladje, hkrati pa bodo imele turške, britanske in ameriške letalske sile svoje vaje na turški obali Sredozemskega morja.

SAIGON, 9. julija — V južnovietnamskem mestu so sporočili, da se bosta ameriški predsednik Johnson in južnovietnamski predsednik Nguyen Van Thieu sestala v Honoluluju okrog 20. julija.

PARIZ, 9. julija — Pred dvanajstim sestankom predstavnikov ZDA in DR Vietnama na mirovnih pogovorih o Vietnamu je DR Vietnam izpustil tri ujetje ameriške pihalote. Ta novica je zelo ugodno odjeknila in nekateri ugotavljajo, da so pogovori v Parizu pred preokretom. Vzporedno s tem pa so se razširile tudi govorice, da nameravajo ZDA prenehati bombardiranje Severnega Vietnama.

BRATISLAVA, 9. julija — Slovaški zdravniki so prvič presadili človeško srce v eni izmed socialističnih držav. Tuje srce je dobila ženska, stara okoli 50 let. Zdravniki so sporočili, da je operacija presaditve srca trajala tri ure. Ker pa so pacientki odvedale ledvice, je umrla pet ur po operaciji.

NEW YORK, 10. julija — V neposredni bližini poslopja jugoslovanske misije pri OZN je eksplodirala bomba. Čeprav je bila eksplozija precej močna, ni terjala človeških življenj, temveč je bila povzročena le materialna škoda.

MOSKVA, 10. julija — Jugoslovanski veleposlanik v Moskvi Dobrovoje Vidić je v imenu jugoslovanske vlade podpisal sporazum o prepovedi širjenja atomskega orožja.

BRIONI, 10. julija — V našo državo je dopotoval predsednik ZAR Gamal Abdel Naser. Egiptovskega suverena je na puljskem letališču pričakal in pozdravil predsednik Tito s skupino jugoslovanskih voditeljev.

WASHINGTON, 11. julija — Predstavnik jugoslovanskega veleposlaništva v Washingtonu je sporočil, da so se uspešno končali pogovori med predstavniki mednarodne banke za obnovo in razvoj in jugoslovanske investicijske banke o dodelitvi novega posojila v višini 16 milijonov dolarjev za modernizacijo industrijskih podjetij.

LJUBLJANA, 11. julija — V Bohinj je že nekaj dni na zasebnem obisku pri dr. Vladimirju Dedijerju znani francoski filozof Jean Paul Sartre.

Ljudje

Predsednika Tito in Naser se sestajata v trenutku, ko se na mednarodni sceni kažejo znaki rešitve krize na Bližnjem vzhodu. Pred prihodom v Jugoslavijo se je Naser precej časa mudil na obisku v Sovjetski zvezi, kjer je imel konkretne pogovore s sovjetskimi državniki. Nekaj dni pred Naserjevim obiskom Sovjetske zveze pa se je v Moskvi mudil tudi Gunnar Jarring, posebni odposlanec generalnega sekretarja OZN.

Ze pred srečanjem Tito — Naser ni bilo težko uganiti, da bo bližnjevzhodna kriza glavni predmet pogovorov. Naša država je že od prvega dne agresije Izraela na arab-

Srečanje prijateljev

ske države iskala poti za obsodbo agresorja. In vendar, področje ob arabsko-izraelskih mejah še danes predstavlja nevarno žarišče vojne. Vsem pa je tudi jasno, da na tem področju ne bo miru dokler se izraelske vojaške sile ne bodo umaknile z zasedenih arabskih področij.

Združena arabska republika je v dosedanji diplomatski aktivnosti pokazala dovolj potrpljenja in dobre volje in s tem hotela uresničiti načela resolucije varnostnega sveta. Te dni je tudi egiptovski zunanji minister Mahmud Riad v svoji izjavi potrdil realnost politike svoje vlade, ki meni, da Izrael predstavlja stvarnost, katere ni mogoče ignorirati.

Seveda je nesmiselno pričakovati, da bi pot za rešitev

krize našli čez noč. To gotovo ne bo uspelo niti Jarringu, čeprav obstaja dejstvo, da s svojo aktivnostjo odpira nov pozitiven proces v reševanju krize. Jarringova nova diplomatska ofenziva odpira nova upanja, zato so tudi vsi podprli njegova prizadevanja.

Poleg krize na Bližnjem vzhodu oba predsednika razpravljata o akcijah neuvrščeni za sklicanje nove konference dežel, ki se bore za politiko neodvisnosti, miru in ekonomskega razvoja sveta. Naser je prišel na Brione mesec dni po pogovorih Tito — Husein, ki so bili v dobršni meri posvečeni naporom neangažiranih držav za uresničevanje boljših pogojev mednarodnega sodelovanja.

Akcije naše države, Združene arabske republike in Indije so bile zmeraj usklajene in so vodile k skupnemu cilju — izboljšanju svetovnega položaja in k večanju mednarodnega sodelovanja in razumevanja.

Vsi takšni obiski državnikov in srečanja med njimi predstavljajo prispevek k miru in mednarodnemu sodelovanju. Ponovno sklicanje konference neuvrščeni, njim se pridružujejo še nekatere druge države, se začena s srečanja na najvišji ravni. In ravno ta srečanja bodo zaključena z organizacijo konference najvišjih predstavnikov dežel, ki teže k skupnemu cilju — neodvisnosti, miru in razvoju. Tanjug vg

in dogodki

Tudi skakalci za poletnega prvaka

Mladinska komisija za skoke pri Smučarski zvezi Slovenije je v torek sklenila, da bodo tudi letos izvedli mladinsko prvenstvo Slovenije v skokih na skakalnici iz umetne snovi v Mostecu. Tekmovanje bo 13. oktobra. Če bodo uredili oziroma prekrili 20-metrsko skakalnico z umetno maso v Logatcu, pa bodo v letošnji poletni sezoni izvedli tudi pionirsko letno prvenstvo v smučarskih skokih. J. J.

Smučarji Triglava že trenirajo

10. julija so začeli z rednimi treningi za novo sezono tudi smučarji — skakalci kranjskega Triglava, ki bodo odlej redno dvakrat tedensko nabirali kondicijo za novo tekmovalno sezono, poleg tega pa bodo v drugi polovici julija že začeli s treningi na skakalnici iz umetne snovi v Mostecu. Hkrati pa so začeli s popravilom 45-metrške skakalnice na Gorenji Savi, tako da bi bila naprava, ki jo namestavajo v prihodnjih letih prekriti z umetno snovjo, čimbolj pripravljena za skoke v novi sezoni. Mostiček je močno dotrajan in bodo zaradi tega ta del skakalnice prenovili. Povečali pa bodo tudi napravo, ki bo v novi sezoni lahko dopuščala skoke do 50 metrov daleč. J. J.

RAZSTAVA IN PRODAJA POHIŠTVA

SLOVENIJALES

Vosnovni šoli
"TONE ČUFAR"
Jesenice

Od 13. VII. — 21. VII. 1968 od 9. — 19. ure

Vaterpolo Prva zmaga Triglava

Vaterpolisti kranjskega Triglava so se v prvem kolu tekmovanja za pokal Plavalne zveze Slovenije pomerili z Ljubljano in zmagali s 6:1 (2:0, 1:1, 2:0, 1:0). Z Triglav so dosegli gole: Rebolj 3, Balderman 2, in Košnik 1. Ekipa Triglava je v tej tekmi nastopila v naslednji postavi: F. Rebolj, Chvatal, Mohorič, Kodek, Košnik, Balderman, J. Rebolj, Klemenčič, Torkar, V. Brinovec, Finžgar.

Čeprav so Kranjčani gladko zmagali niso prikazali kvalitetne igre.

Smučanje Tudi letos na Kredarici poletno prvenstvo

Pred nedavnim je Smučarska zveza Slovenije sklenila, da bodo tudi letos izvedli na snežnem plazu na Kredarici poletno prvenstvo Slovenije v slalomu in veleslalomu. Tekmovanje bo 6. in 7. avgusta in bodo imeli pravico startati le tekmovalci od I. do IV. razreda.

J. J.

Lep uspeh Nagliča

Na mladinskem šahovskem prvenstvu Slovenije v Postojni je član ŠD Borec Naglič med 15 udeleženci dosegel 10 točk (8 zmag, 4 remije in 2 poraza) in skupaj s Praznikom, Kosanovičem in Maslešo deli prvo mesto. Njegov uspeh bi bil lahko še večji, vendar je v predzadnjem kolu izgubil partijo proti Kosanoviču in s tem teoretično izgubil vse možnosti za osvojitve naslova prvaka. Prvak Slovenije je postal Praznik zaradi boljšega rezultata proti zmagovalcem. V. B.

Varčujte pri

banki, ki ima najbolj razširjeno mrežo poslovnih enot v državi:

osrednja poslovna enota, Ljubljana, Subičeva 2

Podružnice: Beograd, Čika Ljubina 8/I — Novi Sad, Grčkoškolska 7 — Mestna hranilnica ljubljanska — Domžale — Kamnik — Kočevje — Trbovlje

Predstavništvo: München — Herzog Wilhelmstrasse 1

Ekspoziture: v Ljubljani: Bežigrad — Moste — Stara Ljubljana — Šiška — Vič

Zunaj Ljubljane: Črnomelj — Grosuplje — Hrastnik — Litija — Logatec — Medvode — Rakeč — Ribnica — Vrhnika — Zagorje

V AP Vojvodini: Bački Petrovac — Beočin — Srbobran — Temerin — Titel

BOGOMIL DEBELJAK

Izobčeni Ikarus

SPUSTILI SE BOMO NA 1000 IN LETELI DALJE!

NIHČE OD POTNIKOV NI SLUTIL NEVARNOSTI, KI JIM JE PRETILA.

ALI SI PREPRIČAN, DA SE NE MOTIŠ?

NE MOTIM SE SLUTIM, DA BO TRI NAPISALPRA TO DOBER CLAN VZROKU LETANESREČ.

JAVI MOJO ODLOČITEV V NICO!

MARK, ŠE VEDNO GORI. KAJ, ČE BI VSEENO POSKUSILI PRISTATI NA MORJE...

TO SE NEKOČ SIL IN S DANES JE ZA

Vino iz kislin in vode

188 kupcev je tožilo Bruna Ferraria, da jim je prodajal ponarejeno vino. Preiskave so ugotovile, da je Ferrari izdeloval razna vina na »ekspres«. Vino je bilo izdelano v osmih urah. Recept pa je bil približno takšen: voda, iztisnjeno grozdje (torej samo še brozga), vinska kislina, citronina kislina, sladkor, glicerol, malo amoniaka in na koncu — da bi »umetni« bolje dišala — tekočino, ki se nabira na dnu tovornih ladij, ki prevažajo banane.

Kraljeva republika

Londoski tednik Observer je izvedel anketo z vprašanjem: »Če bi velika Britanija prenehala biti kraljevina, koga bi želeli imeti za predsednika republike?« Večina je odgovorila »Edinburškega vojvodo, moža kraljice Elizabete.«

Ker prvemu rezultatu niso verjeli, so izvedli anketo še enkrat. Rezultat je bil isti.

1	2	3	4	5	6		7	8	9	10	11	
12												
14												
17												
		21		22						23		
24	25		26						27		28	29
30		31		32					33			
34			35						36			
37									38			

VODORAVNO: 1. pogodbenik, zaveznik, 7. obrtnik, 12. cigaretni ostanki, 13. vrsta poučnega pesništva, zabavlja, 14. franc. revolucionar, politik, zdravnik in prirodoslovec, žrtev atentata Charlotte Corday (1742—93), 15. okrasni ptič, 16. grobo domače sukno, 17. drobne smeti, 18. gojenec častniške šole, 20. kem. znak za mazurij, 21. jezero na Gorenjskem, ki je še ohranilo naravne lepote, 24. kratica za »kmetijska zadruga«, 26. velika vodna gmota, posebno čislana v poletnih časih, 27. klic, poziv, 30. vzklik pri bikoborbah v Španiji, 32. skandinavski izraz za smučič, 33. najvišji izvršni organ v nekaterih državah, 34. vrsta sojenja, 36. otok pri Dubrovniku, turistično središče, 37. znamka ustne vode, 38. popularni ameriški filmski igralec in pevec zabavne glasbe (Frenk).

NAVPIČNO: 1. sijaj, blesk, hrup, 2. želatina iz alg, 3. druga najvišja gora v Jugoslaviji, 4. nevarna očesna bolezen, 5. slika golega telesa, 6. kem. znak za nikelj, 7. oseba iz Jurčičevega romana »Deseti brat«, 8. visoka gora v Švici, 9. kraj pri Domžalah, kjer je tovarna sanitetnega materiala, 10. ime sovjetskega komponista Hačaturjana, 11. kozarec, 13. skupen naziv za vrsto vitaminske hrane, 15. čebelji domovi, 18. grška mitološka čarovnica, 19. važno delovno mesto v tekstilni industriji, 22. goščava, gozd, vejevje, 23. lanskoletni modni krik, 24. naziv za navitek v tekstilni industriji, 25. poljska denarna enota, 28. nota v tonovski lestvici, 29. budistični višji duhovnik v Tibetu, 31. Hercegovci, 33. beseda pred imenom nemških plemenitšev, 35. znamka italijanskih kamionov, 36. kem. znak za litij.

Miha Klinar: Mesta

Domovina III. DEL

»Tudi nam, tudi nam,« povzame kakor Slavko, marveč na oblacih od katerih (za Jakobov beg še ni po gozdovih in ki bi ga cesarska obsodila na smrt. Taka, sinu Antona Uršiču na duši.

»Potem se uči,« razume Stefi »Bom, mama!«
»A ne ostajaj predolgo! Po...«
»Vem, mama!«
Potem Slavko ostane sam. No, »Ali ni nocoj prva jesenska noč?« Da, prva jesenska noč devetindeset let. In vse do tega leta bo moral...
»Teško bo,« se zaveda Slavko. Morda mu bo do jutrišnjega čera, saj je ura že celo uro čez po od te debele zgodovinske knjige...
Samo do šestih zvečer ima še ob tem času ga bo nono že peljal tretjo uro zjutraj bodo morali... ob osmih zjutraj v Idriji, v staro skoval gimnazijo in ki naj bi... dom.

Toda vse to je šele v oblakih pri sprejemnem izpitu.
»In prav tale Avstro-Ogrska...« zopet poglobiti v branje, a je že v glavi...

Avstro-Ogrska... Ze od večer In Avstro-Ogrska, ki mu jo Avstro-Ogrska, ki mu kljub prazni ne pusti zaspati, čeprav bi moral polnočjo. Avstro-Ogrska, ki jo kmalu potem spremeni v čuden cesarja Karla na steni učiteljevega obraz, o katerem je učitelj trdil dobrota do avstrijskih narodov, domovine, ki bo že v najbližji bo...

— Dragi, vse sei ti odpustila.

Pozabljena plošča Arnolda Riklija

Tam, kjer so termalni vreleci, so pozneje zgradili hotel Toplice.

Culnova mama s Poljščice pripoveduje, da so včasih v jezero, kjer je bila topla vo-

da, hodili pozimi, ko so klali prašiče, prat čreva; ta kraj so imenovali »Šlos bad«. Kraju pod današnjim Sport hotelom pa so pravili »Lojzev bad«. Kasneje so jasnovidci

odkupili ta zemljišča, ogradili termalne vrelece in na Bledu so zapisali prve črke v knjigo nazvoja turizma.

Z Riklijevimi »svetlobnozračnimi kopelmi« so pacienti res izgubili na teži v eni shujševalni kuri od 15 do 20 kg. Sprehajali so se in tekali tudi dlje od omenjene plošče, po vseh rovtih na Križih in celo na Posavcu. Moja tetá Terezija pravi, da so v letih 1900—1910 hodili kot otroci k omenjeni tabli in prosili »Svajcarje« za krajcarje. Krajcarje so našli tudi na Mokricah, to je na Posavcu, kar dokazuje, kako daleč so hodili Riklievi pacienti na sprehod. Seveda so bili to samo petičneži, ki so si mogli privoščiti na Bledu take shujševalne kure.

Dr. Arnold Rikli je bil švicarski Nемеc, zato je imel v svojih prostorih na Bledu med pacienti tudi večinoma Švicarje. Od tod tudi ime »Svajcarska tabla«. Ne ve se, kdo je to ploščo postavil. Ali sam dr. Rikli ali hvaležni pacienti? Starejši ljudje, ki se še spominjajo bosonogih ljudi, ki so tekali po poljškiških gmajnah, pravijo, da je ta način zdravljenja zamrl ne-

kako v letih 1908—1910.

Na kratko sem poskušal opisati stvar, ki je za Bled in okolico, pa tudi za vso Gorenjsko, zgodovinskega pomena. Prav bi bilo, da bi pristojne institucije (morda Zavod za spomeniško varstvo ali Turistično društvo Bled) stvar uredile tako, kot bi se spodobilo. Vse je še ohranjeno, podstavek in plošča. Z majhnimi stroški bi bilo zgodovinski spomenik, ki priča o začetkih blejskega zdraviliškega turizma, mogoče obnoviti. Jože Ambrožič

PRIPIS

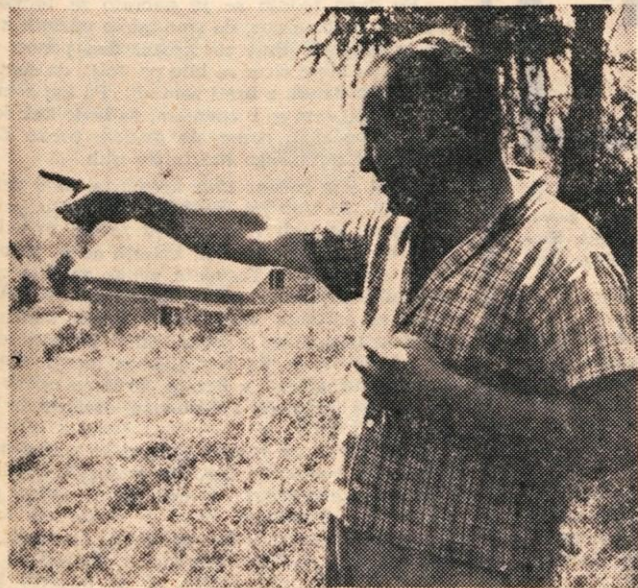
Ko smo že objavili začetek Ambrožičevega zapisa o pozabljeni plošči v spomin Arnoldu Rikliju, nam je pisec poslal dopolnilo k članku, ki ga kot pripis objavljamo. Ambrožič je te podrobnosti zvedel pri Langusovih na Poljščici.

Pacienti, ki so prišli do omenjene plošče, so prinesli s seboj vsak dan litrsko steklenico. Od tam so šli še naprej kakih 20 minut hoda na Urevčev rovt (Langusov) k čudodelnemu zdravilnemu izviru. Ta izvira malce stran od koč na Urevčevem rovtu. Vsak pacient si je natočil polno steklenico te vode in

jo ponesel s seboj na Bled ter je po malem pil prek dneva. Ta studenčnica daje namreč izreden apetit. Urevčev Francelj (Franc Langus, znani operni pevec) mi je dejal, da mora kuharica na rovtu v času, ko spravljajo seno, skuhati drugega dne bivanja še enkrat toliko hrane kot prvi dan, in sicer prav zaradi tega, ker ljudje pijejo vodo iz omenjenega studenca, ki daje izreden apetit. Tudi takratni župnik v Gorjah je hodil vsak dan k temu zdravilnemu izviru.

Pacienti so se vračali na Bled po stezi skozi Ozko peč — tam, kjer »so si majeri-ce merile zadnjice«. Skozi dve pečine je na tem kraju namreč tako ozek prehod, da debeluhar komaj spravi skozi, zato tudi ta domači izrek. Tam bi tudi morali postaviti nazaj omenjeno ploščo v spomin Arnoldu Rikliju in obisk bi bil zagotovljen, pravi Urevčeva mama.

Ploščo »Na vrh pvan« so postavili v hvaležnost dr. Rikliju njegovi pacienti leta 1891. Skoda, da bi šlo to v pozabo, posebno zdaj, ko na vseh koncih in krajih išče-mo privlačnosti in zanimivosti za naše in tuje turiste. Jože Ambrožič

Jože Ambrožič: »Riklievi pacienti so se vračali na Bled skozi Ozko peč« — Foto: A. Učakar

este in razcestja

vina

144

le da ne misli na zgodovinu, mu je iztrgala oba sinova in ne ve) se mora eden skrivati ast, ko bi ga dobila v roke, ovražna Avstrija leži staremu vo skrb, ki je tudi njena.

oraš k učitelju!

ko tiha. nimogrede pomisli Slavko. osemnajstega leta! ri izpitu zgodovino cesarstva.

zaprav že do današnjega ve) ostalo z učiteljevo pomočjo eč v možganih.

pomisli. Čez štiriindvajset ur jem proti Kobaridu. Se pred i Luciji, če hočejo, da bodo darskem kraju, kjer bo obsem let postal njegov drugi

ostalo, če ne bo imel sreče

orda kriva,« se Slavko skuša trujen, da bi mu kaj ostalo

ega dne samo Avstro-Ogrska. pal v glavo učitelj ves dan. želodcu jemlje tek in ki mu ga bodo prebudili še pred d le odpihne spanec, a se sen, v najnovjšo podobo v smehljajoči se cesarski a iz njega sama ljubezen in a velikega vladarja in očeta i dal svojim narodom toliko

pravic in svobode, kolikor je niso dali vsi vladarji in cesarji hkrati v večstoletnem vladanju od začetkov vladavine mogočnega habsburškega rodu, a ki se v Slavkovih sanjah spreminja v človeka z zlobnim, privoščljivim posmehom, ki terja od njega tisoč podrobnosti o svojih prednikih in njihovih dejanjih, s katerimi so se proslavili v »srečo« svojih narodov in o katerih Slavko skoro ničesar ne ve vse do trenutka, ko se ga dotakne mama.

»Vstati bo treba. Voz je že zaprežen!«

»Ze,« se slavko v trenutku zave poti in na dušo mu leže še večja gora skrbi.

»Polnoči je že,« ga priganja mama.

»Mama,« se Slavku zatakne glas. Rad bi ji povedal, da se izpita boji in da ga ne bo nikoli opravil, ker ne zna ta hip ne zgodovine ne ničesar drugega, kakor da se mu je vse znanje posušilo na suhih ustnicah in v suhih ustih.

»Vstani! Vstani! Nono že čaka! Lahko boš zadremal na vozu!«

In Slavko vstane.

»Mama,« bi rad, že sedé na vozu in zavrt v vojaško odejo, povedal mami, da za izpit premalo zna in da bi bilo morda bolje, ko bi sploh ne šli nikamor, toda nono, že švrkne z bičem.

»Hi, Pram,« požene sposojenega župnikovega konja. »Upajmo, da nam ne bo delal težav,« pravi, ker je konj star, pravo kljuse, a ki je morda prav tako srečen kakor moški, ki jim zaradi šibkosti ali drugih telesnih hib ni bilo treba v vojsko. »Hi,« ponovi nono, nato pa reče Slavku, naj lepo zaspi, da ne bo stopil ves krmežljiv pred gosposke učenjake.

Toda Slavko ni več zaspan. Ne septembrska noč, skrb mu umiva oči, v možganih pa mu odmevajo večerajšnje učiteljeve besede, naj si zapomni pregled zgodovine, vse drugo pa bo potem prišlo samo po sebi, ne da bi pred strogimi profesorji prišel v zadrego. Treba je vedeti, kdo je bival davno davno nekoč na ozemlju sedanjega cesarstva. Bila so to stara ljudstva, ki so kljubovala napadom rimskega cesarstva, dokler si jih le-to leta 16. pred našim štetjem ni podjarmilo.

— Leta 16. pred Kristusovim rojstvom. To letnico si dobro zapomni!

Tako je rekel učitelj. In že se v Slavkovih možganih vrsti učiteljev pregled zgodovine na ozemlju sedanje Avstro-Ogrske na ozemlju, ki so mu vladali od leta 16 pred našim štetjem Rimljani

na ozemlju, ki je v času preseljevanja narodov spreminjalo svoje prebivalstvo, dokler ga med 6. in 8. stoletjem niso zasedli z zahoda bavarski kmetje, z vzhoda pa Sloveni, med njimi naši predniki na ozemlju, ki je okrog leta 800 prišlo v sestav države Karla Velikega in s tem pod frankovsko oblast

na ozemlju, ki so mu v letih med 907. in 955. letom gospodarili Obri, potem pa je Nižja Avstrija postala vzhodna marka bavarskih vladarjev

Nižja Avstrija, ki je leta 1156 postala samostojna dedna kneževina in ki je postala jedro kasnejše Avstrije

Nižja Avstrija, h kateri so leta 1192 priključili Stajersko v ozemlje, ki so mu leta 1282 zavladali Habsburžani, predniki sedanje cesarske dinastije

Habsburžani, ki so v 14. stoletju podedovali tudi Kranjsko, Koroško, Tirolsko in Primorsko s Trstom

Habsburžani, ki so od leta 1438 dalje veljali stalno tudi kot nemški kralji

Habsburžani, ki so znali povečati svoje ozemlje z dinastičnimi porokami in tako dobili leta 1477 Burgundsko, leta 1496 Španijo

Habsburžani, ki so se leta 1522 razdelili na habsburško špansko in habsburško avstrijsko vejo

Habsburžani, ki so si leta 1526 podredili Češko, Slezijo in Lužice

Habsburžani, ki so leta 1527 postali gospodarji zahodnega dela Ogrske in zahodnega dela Hrvatske

Habsburžani, ki so se tepli za nadvlado nad južno vzhodnimi deželami s Turki in bili z njimi vojne, leta 1529 celo pred obzidjem samega Dunaja

Habsburžani, ki so s preganjanjem luteranstva in z nasilnim utrjevanjem katolištva v svojih deželah znali uničiti moč drugih plemiških stanov in si tako zagotovili osrednjo oblast

Habsburžani, ki so leta 1681 obnovili vladavino plemičev na Ogrskem, leta 1683 razbili drugo obleganje Dunaja in leta 1697 iztrgali Ogrsko iz rok turškega sultana

Habsburžani, ki so si po španski nasledstveni vojni zagotovili oblast nad Milanom ter celo Neapljem in Belgijo, a v avstrijski nasledstveni vojni med leti 1740 in 1748 izgubili Slezijo, k. so si jo prisvojili Prusi

Habsburžani, ki so si pri prvi delitvi Poljske prilastili Galicijo in ki so pod vladavinama Marije Terezije in Jožefa II. utrdili svojo centralistično cesarsko oblast, s pomočjo uradništva zmanjšali oblast plemiških stanov, obdavčili plemiče ter pospeševali razvoj trgovine in manufaktur

Habsburžani, ki so postali najbolj odločni nasprotniki in sovražniki francoske meščanske revolucije in bili med leti 1792 in 1815 zavezniki v vojnah proti meščanski in Napoleonovi Franciji in si v teh vojnah leta 1797 podredili Benetke, Istro in Dalmacijo, izgubili pa Belgijo in Lombardijo

Habsburžani, ki so si po dunajskem kongresu leta 1815 podredili severno Italijo in ki jim je pomagal vladati njihov najpomembnejši in najvišji cesarski uradnik Metternich, ki pa ni bil (tako je rekel učitelj) preveč naklonjen nemškemu avstrijskim narodom, čeprav so mu na primer prav Hrvatje pomagali ukrotiti meščanstvo, ki je terjalo svoje pravice v revolucijah na Dunaju, v Budimpešti, v Pragi in v Milanu

Habsburžani, ki so za ukrotitev revolucije na Ogrskem 1849 zahtevali celo pomoč od ruskega carja, ki jim je za zatretje ogrskega meščanskega upora poslal svoje carske enote

Habsburžani, ki so jim delali težave Italijani in Prusi

Habsburžani, ki so leta 1859 izgubili Lombardijo

Tako in nič drugače naredim! Denarja imam dovolj. V prvem razredu se lahko pripeljem do brata v Caricinu — najkasneje do kresa, kakor smo zmenjeni. Iz Akbulaka do Taškenta, recimo šest dni, potem do Krasnovodska spet šest dni, potem s parnikom do Astrahana dva dni in nazadnje še dva dni po Volgi gor do Caricina. Vsega skupaj šestnajst dni vožnje. Največ! Danes smo 6. junija, torej bom še pravočasno prišel do prvega brata.

Do tega sklepa sem torej prišel med vožnjo na tisti teljegi proti Akbulaku.

Do Ileka smo prispeli še pred sedmo uro. Reka je bila ondi široka, voda je segala konjem komaj do kolen. Vstrijc z reko je tekla železnica, streljaj dalje proti Jajsanu je stala postaja, tik za njo je bilo sejmišče. Ko je voz zavil nanj, sem skočil z njega, se zahvalil in odhitel na postajo. Od dežurnega sem na žalost izvedel, da vlaka proti Orenburgu ni in ga še dolgo ne bo. Proti Akjubinsku in dalje proti Taškentu pa da vozijo tovorni vlaki po potrebi.

Stopil sem na peron in do stojnice, kjer so ženske prodajale jestvine. Začudil sem se, da tu prodajajo jestvine, če pa vlakov s potniki ni? Kupim kolaček in vprašam, koga pričakujejo. Povedo mi, da je napovedan vojaški vlak iz Taškenta. Več niso vedele.

Komaj pojem tisti kolaček s skuto, že pripelje na postajo mešan vlak, pet potniških vagonov in štiri tepluške (zaprti tovorni vagoni). Vsi vagoni so bili opremljeni z rdečimi križi. Ko se vlak ustavi, nekdo odrine v predzadnjem tovornem vagonu široka vrata in se začne razgledovati po postaji. Stopim do njega in ga ogorim po rusko. Kakor hitro zine nekaj besed, spoznam, da je fant iz »totega« okraja.

»Ti si pa Slovenec, prijatelj, kajne?« vprašam. »Seveda sem. Kos se pišem, iz Ljutomera sem pa doma. Pa ti?«

»Jaz pa iz Hude grape pod Dobro goro, če veš, kje je to.«

»Prvič slišim.«

Prijatelj Kos, zdaj mi pa lepo po slovensko zapoj, kaj tale vaš vlak pomeni? Kam je namenjen in kaj prevažata?

In rojak iz totega okraja mi je povedal, da je to sanitetni vlak, poslan iz Taškenta, da bo

Stepni romar

Bolta Batko

8

s kozaške fronte ranjence in bolnike nabiral in jih vozil v taškentske bolnišnice. In še je povedal, da so sanitejci na vlaku sami ujetniki, Slovenci in Hrvatje in Nemci, zdravnik, felšer, dve sestri, pisar in ekonom pa da so Rusi.

»Kaj si pa ti na vlaku?«

»V kuhinji pomagam. Tole je vagon kuhinja in pravkar kuham krop za čaj. Vidiš, naš višji sanitejec Novak gre s čajnikom še ponj.«

Sedaj je Novak, ki sem ga tudi precej pogruntal, katere gore list je, ker svojega ribniškega narečja ni mogel skriti, stopil in akcijo. Ko je izvedel, kdo sem in da bi rad stopil v službo na njihovem vlaku, je pustil čajnik v kuhinji, ker kropa še ni bilo, in me odvedel k zdravniku — načelniku vlaka, dr. Aronu Grossu, me predstavil in priporočil kot svojega rojaka, lačnega stepnega romarja brez evenka v žepu.

Doktor s sivo brado in drobnimi zelenkastimi očmi me gleda nekaj časa, potem pa vpraša Novaka, če je kako prazno sanitejsko mesto.

»Jee, odgovori Novak. »Eden se v Taškentu ni javil na službo, eden jo je pa med vožnjo semkaj popihal kdo ve kam.«

»Dve prazni mesti torej,« de načelnik in me pogleda. »Kako se že pišete, tovariš?«

»Batko, Bolta Batko, prosim, tovariš načelnik.«

»Torej, tovariš Batko, sprejeti ste za sanitejca na našem vlaku. Z današnjim dnem ga vpišite

v stalež, tovariš Novak. Dajte mu žlico, menažerko in vse ostalo kakor drugim in ga vpeljite v službo. Se to: plača bo taka kakor drugim sanitetjem, ki pa še ni natanko določena. Ko se vrnemo v Taškent, izvemo dokončno. Do svidenja!«

Zahvalil sem se načelniku in odšel z Novakom v vagon, ki mi ga je določil za moje sanitetno torišče, potem pa sva šla pit čaj.

Po dveh tednih se je nabralo že toliko ranjencev in bolnikov, da smo lahko odrinili z njimi v Taškent. Prav na kresni dan ponoči smo prišli tja. Meni sicer ni bilo po volji, da sem dogovorjeni datum z brati zamudil. Pa kaj sem hotel? Tolažil sem se z upanjem, da bodo kak teden ali dva počakali name, da pridem preko Zakaspija in Kaspijskega morja do njih.

Delal sem račune brez krčmarja. Med prvimi novicami, ki smo jih izvedeli v Taškentu, je bila ta, da se je tudi v Zakaspiju začela državljanska vojna. Carski oficirji, katerih se je po oktobrski revoluciji v Taškentu veliko zateklo v samostojno Buharo in zakaspijska mesta so v Ashabadu na mitingu ubili boljševiskega komisarja Poltorackega in se v nekaj dneh polastili oblasti od Amudarje do Kaspijskega morja. Angleži, ki so tedaj stali v Perziji, so temu uporu botrovali, ga podpirali z denarjem, orožjem in municijo.

Moji načrti za vrnitev domov so s tem padli v vodo za nedoločeni čas. Pot preko Zakaspija v Evropo je bila zaprta. Hočeš, nočeš, moral sem ostati na sanitetnem vlaku v službi do kraja državljanske vojne v Srednji Aziji. Ta pa je trajala tri leta. Ko so bili Kozaki razbiti in Zakaspij očiščen bele zalege, so se pojavili tako imenovani basmači v Fergani — blizu kitajske meje — in začeli z boljševiskimi četami gverilске boje v tamošnjih gorah in gozdovih.

Z vseh treh bojišč je naš sanitetni vlak poleg še treh drugih prevažal ranjence in bolnike rdeče armade, ki se je med to vojno začela formirati, v taškentske bolnišnice po tisoč do poldrug tisoč kilometrov daleč. Kaj vse sem na teh vožnjah videl in doživel, je pa dolgo poglavje zase, ki ne spada pod gornji naslov.

Konec

avtopromet gorenjskega kranj

vas vabi na izlete, ki jih organizira v juliju in avgustu:

19. VII., PETEK

popoldne v Celovec

22. VII., PONEDELJEK

enodnevno potovanje po Koroški

26. VII., PETEK

popoldne v Trbiž

27. VII., SOBOTA

Ljubljana—Križanke
Lehar: Vesela vdova — opereta

10.—11. VIII. SOBOTA in NEDELJA

dvodnevni izlet v Verono, združen z ogledom Verdijeve opere AIDA v svetovno znanem gledališču

17. VIII., SOBOTA

ogled lesnega sejma v Celovcu

Vse informacije in prijave v turistični poslovalnici Creina v Kranju, Koroška c. 4, telefon 21-022 in v turistični poslovalnici Avtopromet Gorenjska Kranj, v Trziču, telefon 71-268.

Cenjeno občinstvo obveščamo, da je začel 1. VII. 1968 obratovati na progi Kranj—Kočevje—Delnice—Crikvenica avtobus z odhodom iz Kranja ob 4.50 in prihodom v Crikvenico ob 9.50.

V povratku Crikvenica—Kočevje—Kranj odhaja iz Crikvenice ob 16. uri in se vrača v Kranj ob 20.45.

Dalje vozi na progi Kranj—Postojna—Koper—Piran—Umag—Novigrad—Poreč avtobus z odhodom iz Kranja ob 5.40 in prihodom v Poreč ob 11.10, vrača pa se iz Poreča ob 14.30 in prihaja v Kranj 20.17. Vozne karte in rezervacije so v predprodaji na avtobusni postaji — Kranj, v povratku pa so v predprodaji vozovnice in rezervacije na avtobusnih postajah Koper, Portorož, Piran, Umag, Poreč, Crikvenica in v turističnem društvu Novigrad.

Preskrbite si pravočasno rezervacije in vozne karte.

Program dvodnevnega potovanja v Verono z ogledom Verdijeve opere Aida

10. avgust, sobota:

odhod iz Trziča ob 5.30 izpred avtobusne postaje in Kranja ob 6. uri izpred kina Center. Potovanje skozi Ljubljano do Postojne. Kratek postanek. Nato prek Sežane, mimo Trsta, Latisane v Portogruaro. Kratek postanek. Dalje mimo Mester v Padovo. Po ogledu mestnih zanimivosti mimo Vicenze in Verone v Peschiero ob Gardskem jezeru. Namestitev v hotelu. Prosto do večerje. Nato odhod v Verono. Do pričetka predstave Verdijeve Aida v slovitem veronskem amfiteatru še kratek sprehod po mestu, kjer boste spoznali ambient tega bisera italijanske kulturne zgodovine. Po predstavi povratek v hotel.

11. avgust, nedelja:

Po zajtrku prosto za kopanje. Kosilo. Nato kratek izlet na polotoček Sirmione. V popoldanskih urah povratek proti domu. Vmes krajšji postanki za odmor. Prihod v Kranj in Trzič pozno zvečer.

Cena: iz Kranja 218 N din
iz Trziča 223 N din

V ceni so všteti prevozni stroški, en polni penzion, vstopnica za predstavo v amfiteatru, vodstvo ter organizacija izleta.

Devizna sredstva za lastno uporabo si udeleženci preskrbijo sami. Prijave sprejema naša turistična poslovalnica Creina v Kranju, Koroška c. 4, tel. 21-022 in v Trziču v turistični poslovalnici — osebno ali po telefonu najkasneje do 1. avgusta 1968.

ITALIJA
AVSTRIJA

GORENJSKA

ÖSTERREICH
ITALIA

Turistične informacije

● **Bohinj** — Dovolj prostora je v zasebnih turističnih sobah in v hotelu ter brunarici na Voglu. V domu na Uskovnici in v hotelu Pod Voglom je tudi še prostor. Hoteli Bellevue, Jezero in Triglav ter Zlatorog pa imajo le še nekaj prostih postelj. Mladinski dom in hotel Stane Zagar sta zasedena. Žičnica na Vogel in obe žičnici na Voglu obratujejo. 30 minut hoda od zgornje postaje gondolske žičnice postrežejo planšarji izletnike s svežim mlekom. Temperatura Bohinjskega jezera je 22 stopinj Celzija.

● **Rateče** — Tako v Ratečah, kot v hotelu Dom v Planici je dovolj prostora.

● V Begunjah, Zapužah, Novi vasi, Poljčah, Rodinah in Spodnjem otoku je dovolj prostih postelj v zasebnih sobah in v gostilnah. Potok Zgoša ima 22 stopinj Celzija.

● **Jesenice** — Na Jesenicah in v okolici je povsod dovolj prostora. Pri Prešernovi koči na Stolu je odprt mejni prehod.

● **Tržič** — V Tržiču, Podljudelju in na Ljubelju je dovolj prostora.

Za obisk se priporoča

HOTEL LOVEC BLED

priznana restavracija terasa — parkirni prstori, sobe s tuši.

Telefon 77-266, 77-366

BESUCHEN SIE

HOCHMODEGESCHAFT

Boutique

Ljubljana, Miklošičeva c. 5

KOTEKS — TOBUS

VISITATE L'HOTEL

TRIGLAV BLED

Prezzi bassi — Pensione — Menu speciali per gruppi turistici — Specialità nazionali e vini originali — Giardino.

Telefono Bled 77-365

Desiderate fare acquisti di vini, liquori, acquaviti? O di bevande antialcooliche? Vi invitiamo di visitarci senza obbligo di acquisto nei nostri Magazzini a:

Kranj, Mladinska 2	telef. 21-336
Bled, Prešernova 96	77-315
Kranjska gora, No. 42	84-463
Lesce, No. 156	70-204
Škofja Loka, Poljanska 4	85-334
Tržič, Pristava 8	71-298

Grande Ditta vinicola

Vino Kranj

Prireditve

● Danes (sobota) in jutri ob 15. uri bo na športnem stadionu na Bledu mednarodni jahalni turnir. Tekmovalo bo 35 konj iz Avstrije, Češkoslovaške, Italije, Turčije in Jugoslavije.

NOVO! KREKER KEKS
z ukusom:

- gnjati
- klobase
- sira in govedine
- salame
- čebuile

TOVARNA KEKSOV IN VAFLA

Kreker

BJELOVAR

Oskar total

● Danes (sobota) ob 20.30 bo v dvorani Kazine na Bledu veliki mednarodni plesni turnir. Plesalci bodo izvajali standardne plesse. Jutri (nedelja) pa bodo na programu latinsko-ameriški plesi.

● V ponedeljek ob 20.30 bo v festivalni dvorani na Bledu nastopil dekliški pevski zbor iz Karlovih Varov.

● Od 16. do 24. julija bodo na Bledu imeli v okviru krajevnega praznika oziroma tedna turizma vrsto kulturnih in zabavnih prireditev.

Vreme

Vremenska slika: za hladno fronto, ki je prešla Slovenijo, se nad zahodno Evropo prehodno gradi greben visokega zračnega pritiska.

Napoved za soboto in nedeljo: v soboto bo pretežno sončno, mogoče so posamezne nevihte. V nedeljo sprva sončno, popoldne od zahoda naraščajoča oblačnost. Najnižje nočne temperature med 8 in 12, najvišje dnevne okoli 25 stopinj Celzija.

Obvestilo

Uprava zavoda za vzdrževanje športnih objektov v Kranju obvešča cenjeno občinstvo, da je zimsko kopalnišče preurejeno tako, da ga kopalci lahko uporabljajo tudi v letni sezoni. Kopalnišče bo odprto od sobote, 13. 7. 1968, vsak dan od 9. do 19. ure. Za obisk se priporočamo.

... ZA SNEŽNO BELO ROČNO PRANJE IN ZA NAGRADE:

60 pralnih strojev **gorenje** in 3600 drugih praktičnih nagrad letno. Poglejte v zavitek, morda je prav v vašem nagradni kupon!

TOVARNA Zlatorog MARIBOR

OSKAR NOGA

VELIKAN MED DETERGENTI

RAZPRODAJA

PO ZELO UGODNI CENI
GLAS (stavba občinske skupščine) soba 110 KRANJ

časopisnega
papirja

GLAS

XVIII. MEDNARODNI GORENJSKI SEJEM

V KRANJU, OD 2.—13. AVGUSTA 1968.

Beljak
Bled
Brniki**GORENJSKA**Celovec
Trbiž
Trst**Hotel Letališče**

Aerodrom Ljubljana

Aerodrom Ljubljana — Ko potujete po cesti Kranj—Kamnik, se ustavite na letališču, kjer vas vabi ob gozdnem robu hotel. Ob sobotah in nedeljah popoldne na terasi hotela PLES od 16. do 22. ure. — Postreženi boste z dobro kapljico, okusnimi jedili in specialitetami na žaru. — V letni in zimski sezoni je odprta brunarica in depandansa v Tihi dolini na Krvavcu. — Na voljo imamo 60 ležišč.

Flugplatz Ljubljana — Auf Ihrer Reise von Kranj nach Kamnik bleiben Sie beim Flugplatz stehen! Dort befindet sich einladend am Waldrand ein Hotel. — Samstags und sonntags Nachmittag auf der Hotelterrasse TANZ von 16—22 h — Es wird ein guter Tropfen, schmackhafte Speisen und Rostspezialitäten serviert. In der Sommer- und Wintersaison stehen Ihnen eine Berghütte und eine Dependance in der TIHA DOLINA (Stilles Tal) am Krvavec (1858 m) zur Verfügung. — Wir verfügen über 60 Schlafstätten.

Aereoporto di Ljubljana — Se viaggiate in macchina sulla strada Kranj—Kamnik, fermatevi all'aereoporto. Nel Ristorante all'Aereoporto, situato in un paesaggio pittoresco di boschi e montagne, potrete ristorarvi, godendovi piatti speciali e vini originali. — Durante l'estate e d'inverno sono aperti anche la »Dependance« ed il »Cottage« nella »Tiha dolina« (La Valle silenziosa) sul pendio del monte Krvavec. — I due impianti dispongono di 60 letti.

Brunarica in depandansa v Tihi dolini na Krvavcu

FIAT

zanetti & porfiri

PRODAJNI ODDELEK: NOVA IN RABLJENA VOZILA, NAMENJENA ZA IZVOZ V JUGOSLAVIJO

Capo di Piazza št. 2, telefon 36-262

SERVISNA SLUŽBA: ZA GENERALNA POPRAVILA MOTORJEV fiat 600 D, 1100 in 1300

Via F. Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4886

SLUŽBA ZA ZAMENJAVO IN NABAVO originalnih fiatovih nadomestnih delov (prevlek, preprog, prtljažnikov itd.)

Via Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4286

ODDELEK ZA PRODAJO novih in rabljenih fiatovih vozil

Via Locchi, št. 26/3, telefon 93-787

EXSTRA — EXPORT**Simon Prescheren**

Tarvis (Udine) — Trbiž, telefon 21-37

vam nudi po izredno ugodnih cenah:

- Trgovina z električnimi potrebščinami
- Pralni stroji
- Radio — televizijski aparati
- Svetilke — žarnice
- Sivalni stroji — dvokolesa
- Ploščice za tlakovanje — otroški vozički — peči na olje
- Olivetti računski in pisalni stroji

Poseben popust za izvoz

Strežemo v slovenščini

Bife Crnive

MULEJ FRANCKA

Bife stoji na križišču ob cesti na Brezje.

Obiščite nas, ne bo vam žal. Postreženi boste hitro in solidno. Pijača po izbiri, jedila po naročilu.

SE PRIPOROČAMO!

Mit dem Butan Propangas und mit dem reinen Butangas

FULLEN WIR GASBOMBEN

Campplatz in Zaka
BLED

LJUBLJANA - Vodovodna cesta (hinter Litostroj) —
Telephon 316-798/315-759

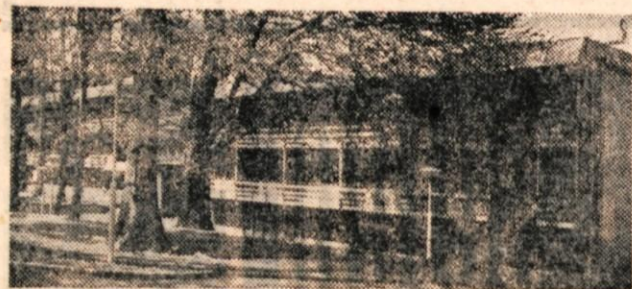
Giovannino: »Cara Teresina, abbiamo percorso tutta Kranj in lungo e largo. Sono stanco e comincio ad avere una fame da lupo.«

Teresina: »Ma si, Giovanni, abbi pazienza.

Andiamo subito al Ristorante **JELE** N. dove si mangia bene e non caro!»

POMAGAJ SI SAM
IN **UNIOR**®
TI BO POMAGAL

KOMPAS BLED GARNI HOTEL

Telefon 77-531

V najmodernejšem hotelu v centru Bleda boste našli to kar potrebujete, mir, odlično postrežbo in zadovoljstvo!

Hotel razpolaga s 180 posteljami. Vse sobe imajo tuš, kopalnico, WC in balkon. Hotel razpolaga z družabnimi prostori, hišnim barom, vrtom, garažami in obsežnim parkirnim prostorom.
OBISČITE NAS ZADOVOLJILI VAS BOMO

STROJI,
ORODJA,
STAVBNO
IN
POHISTVENO
OKOVJE

Josef Strauss

Villach — Beljak

Prodaja na veliko — Gaswerkstrasse 7
Prodaja na drobno — Bahnhofstrasse 17
Telefon 042 42, 60 61 in 68 53

OBISČITE NAS TUDI NA CELOVSKEM VELESEJMU V DNEH OD 8. DO 18. AVG. T. L., KJER BOMO IMELI SVOJO SEJEMSKO STOJNICO, V HALI 12

Na vožnji

Zelo rada potujem, zato sem komaj čakala ure, ko se bom lahko peljala z vlakom. Bila je že tema, ko smo se z vlakom odpeljali proti Puli. V Ljubljani smo se presedli na drug vlak. Ob petih zjutraj je prišel sprevodnik in zahteval karte. Takrat je bil zunaj že dan. Iznad travnikov se je dvigala megla. Vlak je peljal mimo nekega samosta-

na in videla sem nune, ki so hodile v cerkev. Pokrajina se je spreminjala. Nena doma se je vlak ustavil. Vsi potniki so gledali skozi okna, da bi videli kaj se je zgodilo. Tudi jaz sem hitela ven. Prišel je sprevodnik in povedal, da se je lokomotivi pokvarilo kolo in da bomo stali dve uri. Zato sem se odločila, da grem malo na sprehod. Ustavili smo se kake pol kilometra od neke istrske vasi, ime pa sem na žalost pozabila. Prebivalci te vasi so bili zelo gostoljubni. Doma so bile le žene z otroci, pa še ti so se odpravljali na delo na polje. Može so bili že na delu v tovarnah. Do tja imajo približno dve uri hoda. V vasi smo ostali vse do odhoda vlaka. Vaščani so nas pospremili do vlaka kot stare znanke in ne kot tujce, ki so se po naključju ustavili pri njih. Še dolgo so nam mahali v slovo. Ob devetih dopoldne smo se pripeljali v Pulo. Na postaji me je čakala moja prijateljica.

Laura Preisinger, 7. a
osn. šola Lucijan Seljak

Legalov mat

Večkrat ste že slišali besedo žrtev. Žrtvovati pomeni zamenjati lastno figuro za nasprotnikovo, ki je manj vredna, in sicer s ciljem, da nasprotnika matirate ali vsaj povrnete žrtvovani material in si tako ustvarite boljšo pozicijo. Oglejte si tako imenovani Legalov mat:

1. e2 — e4	e7 — e5
2. g1 — f3	d7 — d6
3. Lf1 — c4	Lc8 — g4
4. Sb1 — c3	g7 — g6
5. Sf3 — e5	
5. Beli žrtvuje damo!	
6. Lg4 — d1	
6. Lc4 — f7 +	Kc8 — c7
7. Sc5 — d5 mat	

Iz glasila Žarki

Novost v hiši

Pri nas ni tako kot tam, kjer imajo denarja, da ga še otroci lahko mečejo po tleh. Kjer ga imajo dovolj, jim avto ni nič posebnega, pri nas pa je bil radio pravi zaklad, vsaj zame.

Ne spominjam se več, koliko sem bila stara, ko je tudi pri nas zaigral radio. Gotovo sem bila še majhna. Kogarkoli sem srečala, sem mu pravila o našem radiu, za katerega sem mislila, da ni takšen kot so drugi.

Nekaj dni sem vsa žarela od veselja, a potem sem postala zaskrbljena. »Mama,« sem prošeče rekla, »kje pa prodajajo tako majhne fantke in punčke, da jih dajejo v radio?« Ne vem, kaj vse sem še spraševala, le to vem, da me je mama malo pisano pogledala, rekla pa ni nič. Tudi jaz sem prenehala tako neumno spraševati. Spet sem postala vesela, le da nisem nikomur več trobila o našem radiu, ker sem vedela, kaj pomeni mamin pogled: »Kaj si res še tako neumna?«

Vem, da bi sedaj vse drugače doživljala novost v hiši.
Marija Zarnik

Vam v pouk

O golobu pismonoši

Vsi najbrž poznamo golobe. V nekaterih mestih, na primer v Ljubljani ali Benetkah, žive v velikih jatah. Golob se izredno dobro orientira. Lahko ga zaprtega v zabojček odnesemo daleč od doma in ga tam izpustimo, pa bo vendarle našel pot v svoj domači kraj. Že v starih časih so ljudje spoznali te golobove lastnosti. Kadar so potovali v tuje kraje, so vedno vzeli s seboj tudi golobe. Če je bilo potrebno, so napisano sporočilo drobno zvili, ga navezali golobu na nogo, in ptica ga je zvesto prinesla nazaj v domači kraj. Še danes nekateri goje golobe pismonoše, vendar ti ne prenašajo pošte, pač pa so rejcem le za razvedrilo. Golob prismonoša preleti v eni minuti približno 1 kilometer.

Banana

Banane rastejo v Srednji in Južni Ameriki ter Afriki. Od tam jih vozijo v velikih hladilnikih na tovornih ladjah k nam v Evropo. Zato se ne smemo čuditi, če so banane dražje od našega domačega sadja. Med velikimi listi bananinega drevesa zore grozdi banan. Še zelene jih potrgajo in pošiljajo v Evropo, kjer dozore in zarumene v posebnih skladiščih. Domačini v Afriki delajo iz banan moko, z listi drevesa pokrivajo svoje kočice in pletejo vrvi. Banana je torej zelo koristna tako drevo kot sadež.

V gozdu

S prijatelji smo hodili po zaraščenem poljskem kolovozu. Sonce je zlatilo vrhove gora in osvetljevalo vso pokrajino nad njimi. Na njivah je valovilo žito. Od časa do časa je z njive zletel ptič in se prepeljal nad ožarjene gozdove. Poljska miš je mimo nas hitro smuknila v svojo luknjo.

S kolovoza smo zavili na travnato stezico, ki je vodila proti gozdu. Sli smo po gobe. Prebijali smo se skozi gosto smrečje in tacali gozdno podrast. Kako lep občutek nas je prevzel, kadar smo zagledali med listje skrito temno rjavo veliko gobo.

Irena, ki je imela že kar lepo število gob v košari, nas je naenkrat poklicala in nam za upognjnim hrastom pokazala malce čudno, a lepo gobo. Ko smo se približali, smo videli, da je to majhna srnica. Prepozno nas je opazila, zato ni mogla pobegniti.

Ani jo je dvignila v naročje. Nenehno smo jo božali. Miha je stekel na rob gozda, kjer je bila njiva detelje. Brž je natrgal šop in ga prinesel srnici. Ta pa se še zmenila

ni zanj. Naenkrat — takrat, ko smo najmanj pričakovali — se je srnica pognala iz Aninega naročja in hitro izgnila v goščavi. Gledali smo za njo, nemi od začudenja.

Vračali smo se domov, vendar smo ves čas mislili na srnico. Spuščal se je mrak. Nekje za nami v smrekovem gozdiču so votlo izzveneli udarci sekire, v dalji pa se hrupavo oglašil lajež psov.

Stefan Remic,
Senčur

Iz glasila Brstje Potok Lipnica

Potok Lipnica izvira v nadmorski višini 1300 metrov na Lipniški planini. Teče kakih petsto metrov po ozki strugi, potem pa ponikne. Na dan spet pride v Kravjem potoku blizu Martinčka. Potem spet ponikne in teče pod zemljo kakih osem kilometrov. Končno priteče v Kolnico, kjer pravimo, da je izvir Lipnice. Pri izviru je voda poleti zelo mrzla, pozimi pa toplejša. V potoku so predvsem postrvi. Rakov ni, ker je voda za njih premrzla. So le 8 centimetrov veliki rakci, zelo prijetni na pogled.

Stari ljudje pravijo, da je v gori jezero. Nekoč ob velikem deževju je voda naplavila velike ribe. Takih ljudi je prej še nikoli niso videli.

Ze naši pradedje so izrabljali vodno silo tega potoka. Postavljali so fužine in »cajnarice«, pozneje pa tudi žage in mline.

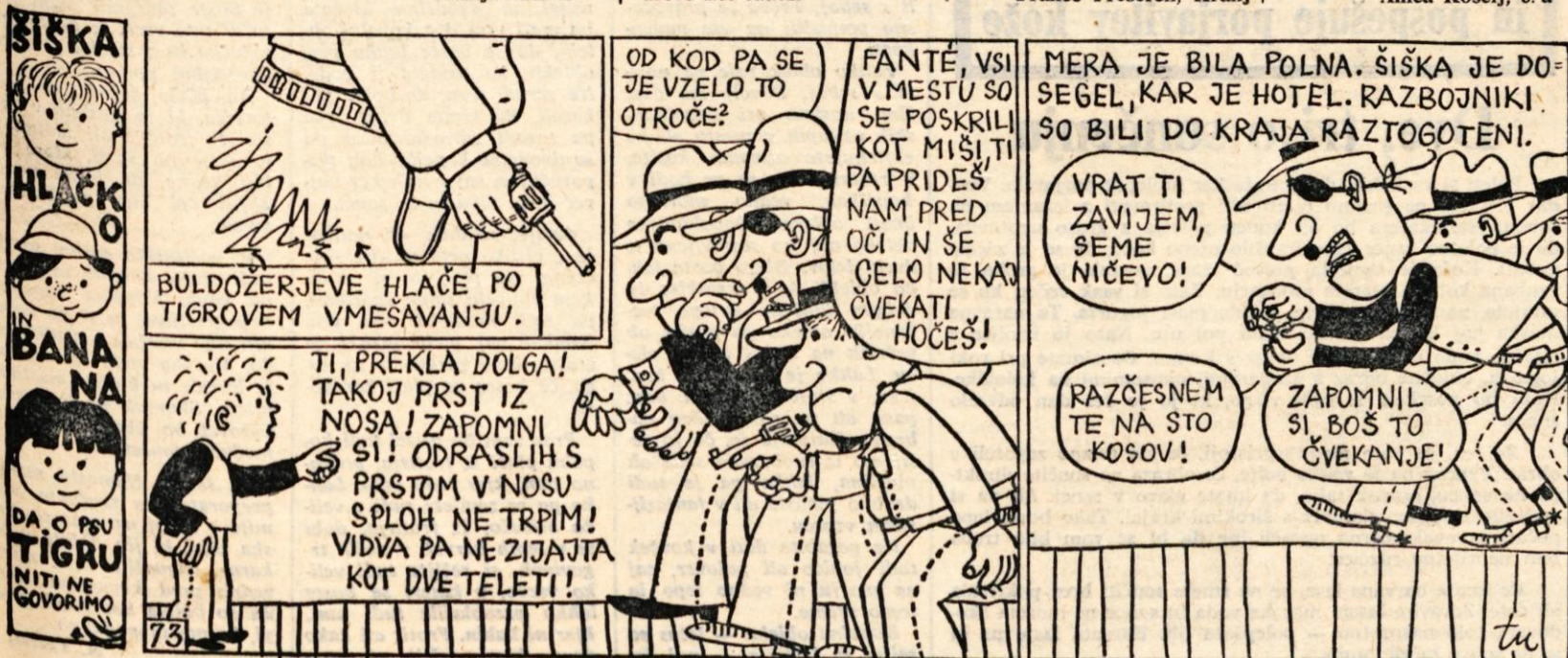
Potok Lipnica teče skozi vas, zato je bil in je še koristen za gospodinjstvo in gospodarstvo. Danes te vode ne uporabljajo več toliko, ker imajo že povsod napeljan vodovod.

Anica Koselj, 8. a

Vrabček

Danes sem sedela zunaj in brala knjigo, ko je padel iz žleba majhen vrabec, ki ni znal letati. Odnesla sem ga na travo in čakala, da pride mati ponj. Res je prišla in skakala po travi. Vrabček ji je daleč sledil. Nato ga je pograbila in odnesla v gnezdo, kjer je bil spet brez skrbi.

Tončka Novak
4. c razred osnovne šole
France Prešeren, Kranj

Kilogram preveč?

Drugi del diete

Ce se vam je posrečilo vztrajati pri dieti teden dni, ne da bi »grešili«, je dobro, še bolj pa je, če vzdržite dva tedna ali cel mesec. Če ste podrobno pregledali jedilnik, st gotovo opazili, da ni pripravljen za mučenje, ampak vsebuje osnovne sestavine zdrave prehrane. Zato ne bo prav nobene škode, če bi se takega jedilnika držali tudi dlje, ne da bi pri tem mislili na hujšanje.

Drugi del diete je takle. Zjutraj na tešče je treba spiti en ali dva kozarca vroče limonade. Za zajtrk jejte kavo ali čaj brez sladkorja in smetane. Zraven

lahko pojedete kos prepečene kruha, jajce in nekaj svežega sadja.

Kosilo: krožnik zelenjavne juhe, malo zelenjave (seveda brez krompirja) z limono. Zraven pojedite srednje velik telečji ali goveji zrezek. Meso je lahko tudi ovčje. Prav tako je primeren piščanec. Od zelenjave lahko jeste: špinac, stročji fižol, čebulo, zelje, cvetačo, paradižnik, brstični ohrovt in drugo.

Za večerjo si skuhajte dve jajci ali pa pripravite toplo zelenjavno solato ali pa sadno z limono. Zraven dva košča starega kruha. Pred spanjem pojedite jogurt ali popijte malo mleka.

Ce letos niste nameravali na dopust na morje ali kam drugam, si privoščite dopust doma. Ravnajte se po zgornjem jedilniku, veliko počivajte, delajte kaj zanimivega. Ce se le da se umivajte z deževnico. Tam, kjer imajo karpnico, to je predvsem v planinskih kočah, to ni problem. V lekarni kupite boraks in ga malo dodajte vodi za umivanje, pa bo učinek isti. Ce imate še vrt, potem naj vam naj ne bo žal dopusta ob morju. Tudi če ni sonca, bodite zunaj na vrtu. Ce se le da, bodite kar najmanj oblečeni, da bo koža lahko dihala. Kopljite se dvakrat na dan. Dolge lase ne nosite spete, pač pa jih od časa do časa razpustite, da se bodo dobro prezračili. Hodite spat s kurami in za nekaj časa opustite sedenje pred televizorjem. Vstajajte zgodaj in malo telovadite pred odprtim oknom ali na terasi. Med dopustom se poskusite odreči tudi cigaretam, kavi in alkoholnim pijačam.

Ce se boste vsaj delno držali tega, potem vas v službi ne bodo spoznali. Prehrana — kot je opisana zgoraj — vas bo napravila lahke in čile, sprehodi in kako zanimivo opravilo (pletanje, risanje) pa vam bodo vrnili duševno moč in mir kot temu pravimo. Še nekaj: trudite se, da vas ves čas dopusta nobena stvar ne bo spravila iz ravnotežja. Skušajte biti vedno dobre volje, nasmehnite se, če bo kaj narobe. Za živčnost bo čas še po dopustu. Velja si zapomniti, da dobra volja posebno pri lepoti dela čudeže.

L. Mencinger

Še ena ideja za poletno obleko. Lahko jo sešijete iz platna v rdeči barvi, okrasite pa jo z dvojno črto, ki teče okoli vratu in optično zožuje postavo. Belo je obrobljen tudi majhen žep.

Če gremo na morje

Odhajate na morje, vendar pa še ne veste, kaj vse bi vzeli s seboj. Treba je pravočasno pomisliti na vse malenkosti.

Veliko oblek raje ne nosite s seboj. Dovolj sta dve. Eno nosimo pri dopoldanskim nakupih v mestu ali ko zajtrkujete oziroma kosite. V restavracijo se ne hodi v kopalnah, vedno moramo imeti obleko. Dopoldanska obleka naj bo sestavljena iz dveh delov. Bluzo boste lahko oblekli še h kratkim in dolgim hlačam. Drugo, svečanejšo obleko pa nosite ob večerih na terasi in pri plesu. Lahko je enostavno krojena, v srajčnem kroju, brez pasu ali pa romantično nabrana. Najbolje je, če jo sešijemo iz enobarvne svile ali muslina, lahko pa je tudi drobno pikasta ali v fantazijskem vzorcu.

Ne pozabite dati v kovček tudi jopico ali pulover, saj na morju ni vedno lepo in toplo vreme.

Kopalna obleka — letos so našli iz frotirja — naj bo

kar najbolj enostavna. Če ste bolj okrogli, kar opustite misel na dvodelno. Morate pa vzeti vsaj dve kopalni obleki, da se boste lahko preoblekli, ko pridete iz vode. Ne zaradi tega, da boste pokazali, da imate dvoje, pač pa zaradi zdravja. Sicer pa so dvodelne kopalke bolj priporočljive, saj v njih kar največ kože diha in se sonči.

Čevlje, sandale, ali natikače z visoko peto pustite raje doma. Na plaži bi se v takem obuvalu samo spotikali, pa tudi moderni niso več. Sandali naj bodo mehki in zračni. Zelo zdravo je za nogo, če boste na plaži kar bosi.

Prav vam bo prišel tudi kopalni plašč iz frotirja, posebno tam, kjer rado pihata. Lahko pa se zavijete tudi v veliko brisačo. Iz frotirja, dobi se v lepih barvah v naših trgovinah, si sešijete tudi veliko vrečo, v kateri se boste lahko preoblečile tudi tam, kjer ni kabin. Frotir ali kako drugo blago sešijete ob stra-

neh. V zgornji rob vreče brez dna napeljite vrstico, ki jo boste zadržile okoli vratu. V taki vreči se boste preoblečile brez strahu pred razdovednimi pogledi.

Na plažo seveda ne sodi torbica, ki jo nosimo v mesto. Iz frotirja ali platna si jo sešijemo sami. Mora pa biti velika, da boste vanjo skrili cel kup počitniških stvari.

V počitniško torbo sodijo tudi očala, slamnik in kopalna kapa. Kopalna kapa ni nepogrešljiva, če si po kopanju lase umijete s sladko vodo. Morska voda celo utrjuje lasišče in koristi masnim lasem. Slamnik pa le nosite, varoval bo obraz pred premočnim soncem.

Pa še to. Namesto raznih preparatov za sončenje, vzemite s seboj naravna rastlinska olja, ki jih dobite v lekarni. Namažite se z njimi vedno pred kopanjem. Morda so boljše kot razni sprayi, kreme in podobno.

N. Prezelj

Delial®
ščiti pred sončnimi opeklinami
in pospešuje porjavitev kože

Dve, tri o sončenju

Poleti si vsak želi, da bi koža kar najlepše porjavela. Vendar pri tem ne smemo hiteti niti pretiravati z ležanjem na soncu. Marsikatera bo ob koncu poletja z grozo ugotovila, da je poletno sonce tako izsušilo njeno kožo, da se je začela gubati. Koža je izgubila preveč vlage, postala je groba in zgubana kot pri starem mornarju. Zato si vsak večer, ko se umijete, nanesite na obraz debelo plast jogurta. Ta naravna maska naj bo na obrazu okoli pol ure. Nato jo izmijte z mlačno vodo in namažite obraz s kremo. Če nimate pri roki jogurta, obložite obraz s kumarami, narezanimi na kolesčke. Koža bo posrkala iz njih vlago, ki jo je čez dan odvezelo sonce.

Ze res, da vam mogoče pristoji, če ste temno zagoreli v obraz. Vendar pa je veliko bolje, če obraza ne sončite direktno na soncu, ampak tako, da imate glavo v senci. Ali pa si posadite na glavo slamnik s širokimi krajci. Tako boste lepo počasi in enakomerno ogoreli, ne da bi se vam bilo treba bati neprijetne rdečice.

Ce imate barvane lase, se ne smete sončiti brez pokrivala ali rute. Zdravim lasem morská voda in sonce ne moreta škodovati, celo nasprotno — polepšata jih. Barvani lasje pa bi se na soncu začeli lomiti.

Televizija

SOBOTA — 13. julija

18.25 Zgodba o kojotu Chicu — film, 19.15 S kamero po svetu, 19.40 Vija vaja (RTV Ljubljana) — 19.56 Pesem poletja (RTV Beograd) — 20.00 TV dnevnik, 20.30 Cik cak, 20.35 Zabavno glasbena oddaja, 21.35 Karavana zapravljičkov — I. oddaja, 22.00 Skrbnik — ameriški film, 22.50 TV kažipot, 23.05 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd), 20.30 Propagandna oddaja, 21.35 Videofon, 21.50 Karavana, 22.40 Včeraj, danes, jutri (RTV Zagreb)

NEDELJA — 14. julija

9.10 Kmetijska oddaja v madžarščini (RTV Beograd) — 9.30 Dobro nedeljo voščimo z ansamblom Vilija Petriča (RTV Ljubljana) — 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Zagreb) — 10.45 Zgodba o kojotu Chicu — film, 11.35 Cirkus — film (RTV Ljubljana) — 12.00 Nedeljska TV konferenca (RTV Zagreb) — 15.00 TV kažipot (RTV Ljubljana) — 15.15 Mednarodna regata — Luzern (Evrovizija) — 17.40 Dokumenti in čas (RTV Beograd) — 18.10 S pesmijo in plesom po Sloveniji, 18.55 Cik cak, 19.05 Otok zakladov — nadaljevanje filma (RTV Ljubljana) — 19.56 Pesem poletja, 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.45 Vijavaja (RTV Ljubljana) — 20.50 Zabavno glasbena oddaja (RTV Zagreb) — 21.50 Športni pregled (JRT) — 22.20 Šahovski komentar Braslava Rabarja (RTV Zagreb) — 22.35 TV dnevnik, 22.55 Prvenstvo Jugoslavije v vaterpolu Mladost: Medveščak (RTV Beograd) — **Drugi spored:** 17.30, 19.00 in 20.00 Spored italijanske TV

PONEDELJEK — 15. julija

18.30 Po Sloveniji, 18.45 Propagandna medigra (RTV Ljubljana) — 18.50 Reportaža — Sarajevo (RTV Zagreb) —

APNO ZGANO, HIDRIRANO IN CEMENT

po industrijski ceni dobavljamo po želji na gradbišče. Dan in čas dobave določite sami. Plača se ob prevzemu. Koristniki kreditov do bite predračune.

KŽK Kranj Kooperacija

Skladišče, Cesta JLA 1, nasproti kina Center
Telefon 21-652 Kranj

19.20 Obrežje, 19.40 Plošča poletja III. oddaja (RTV Ljubljana) — 19.56 Pesem poletja (RTV Beograd) — 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Sarabanda za obešence — TV drama, 21.25 Najnovejši uspehi sodobne jugoslovanske glasbe, 21.55 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Spored italijanske TV

TOREK — 16. julija

18.30 Risanke, 18.45 25 minut Pere Dimitrijeviča, 19.10 Svet na zaslonu, 19.50 Cik cak (RTV Ljubljana) — 19.56 Pesem poletja, 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Vijavaja, 21.53 Sem Ribčan Urban — iz cikla Naši zbori, Poročila — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

SREDA — 17. julija

18.40 Kljukčeve dogodivščine (RTV Ljubljana) — 19.05 Koncert gojencev akademije za jazz iz Gradca, 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Vijavaja (RTV Ljubljana) — 20.35 Porin — opera (RTV Zagreb) — 21.35 Trenutek 68, 22.30 Rjavolaska — film iz serije Perry Mason, 23.20 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Spored italijanske TV

ČETRTEK — 18. julija

17.30 Buffalo Bill — serijski film, 18.00 Po Sloveniji, 18.15 Propagandna medigra (RTV Ljubljana) — 18.20 V narodnem ritmu (RTV Beograd) — 18.45 Po sledih napredka (RTV Ljubljana) — 19.05 Poje Rita Pavone — zabavno glasbena oddaja (RTV Beograd) — 19.45 Cikcak (RTV Ljubljana) — 19.56 Pesem poletja (RTV Beograd) — 20.00 TV dnevnik z dodatkom, 20.45 Vijavaja, 20.55 Če bogovi hočejo — dramatisiran roman, 21.55 Še enkrat o angažiranosti, Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd), 20.30 Propagandna oddaja, 20.35 Plamen in žerjavica — I. del drame (RTV Zagreb) — 22.05 Karavana zapravljičkov — zabavno glasbena oddaja (RTV Ljubljana) — 22.30 Včeraj, danes, jutri (RTV Zagreb)

PETEK — 19. julija

18.20 Koncert med slikami — Zapojte z nami, 19.05 Naš globus, 19.35 Poje Mahalia Jackson, 19.50 Cikcak (RTV Ljubljana) — 19.56 Pesem poletja (RTV Beograd) — 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Lahkoživec — francoski film, 22.05 Poročila (RTV Ljubljana) — 22.35 Simfonični koncert (RTV Beograd) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Spored italijanske TV

Prodam

Prodaj manjšo ENOSTANOVANJSKO HISO. Kranj, Zadruga 6 3489

Prodaj dobrega KONJA po zelo nizki ceni. Zbilje 4, Medvode 3490

RENAULT R 4, 10.000 km, letnik 1967, prodaj. Žepič, Kranj, Zlato polje 5 3501

Prodaj mlado KRAVO s teletom in sadni MOST. Olševsek 11, Preddvor 3502

Zelo ugodno prodaj STE-DILNIK na drva gorenje in JAZZ TROBENTO signatore. Anton Kokalj, Jesenice, Tomšičeva 93 3518

Na Jesenicah prodaj: POLOVICO HISE, komfortno dvosobno STANOVANJE z garažo in nekaj VRATA. Vseljivo v jeseni. Albin Jelovčan, Hrušica 53, Jesenice 3519

Prodaj MOPED T 12, dobro ohranjen. Trafika Cerklje 3520

Prodaj večjo količino smrekovih KRAJNIKOV. Lahovče 43, Cerklje 3521

Prodaj ZAZIDLJIVO PARCELO v Cerkljah. Odobrena lokacija in načrt. Voda na parceli. Naslov v oglasnem oddelku ali trafiki Cerklje 3522

Prodaj HISO s sadnim vratom, primerno tudi za VIKEND. Oglede v soboto popoldan in nedeljo. Vinko Zlebnik, Šmartno pod Šmarno goro 3523

Prodaj SLAMOREZNIKO na verigo, traktorsko SNOPOVEZALKO in MLATILNICO. Komenska Dobrava 12, Komenda 3524

Prodaj 18 mesecev staro TELICO. Breg ob Savi 12, Kranj 3525

Prodaj KRAVO, ki bo čez 2 meseca šestič TELETILA. Stiška vas 13, Cerklje 3526

Ugodno prodaj nova mascesnova GARAZNA dvokrilna VRATA. Pševska c. 17, Kranj 3527

Zahvala

Ob prerani izgubi dragega moža in skrbnega očeta

Franca Pipana s Primskovega

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so ga spremili k zadnjemu počitku, mu poklonili cvetje in vence ter nam izrazili sožalje, kakor tudi pevcem in godbi za žalostinke in slovo pri hiši žalosti, v sprevodu in ob odprtem grobu.

Posebno se zahvaljujemo Mihi Sajovicu za takojšnjo organizacijo prve pomoči in zdravnikom bolnišnice Petra Držaja iz Ljubljane za trud, da bi ga ohranili pri življenju.

Najiskrenejšo zahvalo dolgujemo sindikalni podružnici tovarne TEKSTILINDUS Kranj in njegovim sodelavcem iz tiskarne, sekciji tekstilnih mojstrov Kranj za vence in cvetje ter spremstvo kakor tudi krajevni organizaciji ZB NOV Primskovo, ing Tonetu Ropretu in mojstru Francu Skoficu za ganljive besede ob odprtem grobu ter duhovniku za spremstvo. Se enkrat iskrena zahvala vsem, ki so nas kakorkoli tožili in nam bili v oporo ob prerani smrti našega skrbnega moža in očeta.

Zalujoči: žena Vera s sinovoma
Dragom in Zdravkom

Zahvala

Ob bridki izgubi naše drage žene, mame in stare mame

Frančiške Šipic Blažetove mame

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali, darovali cvetje in jo spremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala zdravnikom in drugemu osebju infekcijskega in urološkega oddelka kirurške klinike ter sosedom in častiti duhovščini.

Zalujoče družine: Šipic, Urbanc,
Ribnikar, Maček in Jenko

Češnjevke, 9. VII. 1968

Zahvala

Ob boleči zadnji poslovitvi od naše srčno dobre žene, mame, stare mame, tete in tašče

Marije Tomažič roj. Štefanek

se najiskreneje zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sostanovalcem delavskega naselja v Struževem in kolektivu STS — ISKRA - ZAVOD ZA AVTOMATIZACIJO za spremstvo na zadnji poti, za darovane vence in cvetje, za pomoč in tolažbo, sočustvanje in izraženo sožalje. Posebna zahvala dr. Hriberniku za zdravniško pomoč, č. g. župniku Blaju za pogrebno opravilo in njenemu sorojaku tov. Vaľahu za ganljive poslovilne besede pri odprtem grobu.

Vsem in vsakomur iskrena hvala!

Zalujoči: mož Franc, hčerka Stanislava
z družino, sin Ciril z družino ter drugo
sorodstvo

Kranj, Struževce, Praga, Viena, Velden, Ljubljana

Prodaj 1 krat rabljen **SO-TOR** za 4 osebe in **PRALNI STROJ** moris-rondo, Mali, Visko 73, Senčur 3528
 Ugodno prodaj skoraj nov moderen globok **OTROŠKI VOZIČEK**. Anton Gorjanc, Kranj, Jezerska c. 6 3529
 Prodaj **STRUŽNICO** maksimat po ugodni ceni. Naslov v oglasnem oddelku 3530

STEDILNIK, levi, vzdiljiv, z nerjavečo armaturo, prodaj. Božič, Kranj, Jurčičeva 4 3531

Prodaj **KRAVO** po izbiri — ena bo kmalu teletila ali s teletom. Tatinc 1, Pred-dvor 3532

Prodaj skoraj nov **MOPED** za 1300 N din. Anton Eržen, Koroška 57, Kranj 3533

Poceni prodaj večjo količino cvetočih **GORENJSKIH NAGELJNOV**. Franc Zibelnik, Bašelj 28, Pred-dvor 3534

TOPOLINO, še dobro ohranjen, prodaj. Kranj, Jezerska c. 64 3535

Prodaj mlado **KRAVO** s **TELETOM** in **SEMENSKO** rdečo **DETELJO**. Podreča 24, Medvode 3536

Prodaj dobro ohranjen **SPALNICO**. Roman Rešek, Kokrica 183, Kranj 3537

Poceni prodaj dobro ohranjen polavtomatski **PRALNI STROJ** AEG. Tržič, Cankarjeva 19/I 3538

Ugodno prodaj nekaj **LESA** za manjše **OSTRESJE**. Kranj, Oprešnikova 26, Prim-sko 3539

Prodaj 20 **PISK**, ki bodo v kratkem pričele nesti. Kranj, Jezerska c. 92 A 3540

Prodaj **OTROŠKO POSTELJO**, **KUHALNIK** na tri plošče in **PEKAC**. Britof 135, Kranj 3541

Prodaj malo rabljen športni **ITALIJANSKI VOZIČEK**. cena 250 N din. Milena Grmek, Kranj, C. JLA 32 3542

Prodaj trofazni **STEVEC**, **POSTELJO** z mrežo in posteljno **OMARICO**. Cufer, Stružovo 38, Kranj 3543

Prodaj **SEME** rdeče **DETELJE**. Podreča 22, Medvode 3544

Prodaj 3 mladiče **VOLČJAKE** po 2 meseca stare. Zihert, Hosta 5, Sk. Loka 3545

Prodaj **KOZO**, dobro mlekarico. Senčur 177 3546

Prodaj nedograjeno **HISO** in **PARCELO** z lokacijskim dovoljenjem na Orehku. Pavle Zontar, Sv. Duh 42, Sk. Loka 3547

Prodaj kuhinjsko **POHISTVO** in **OPREMO** — delno na obroke. Aldo Komar, Čirče 49, Kranj 3548

Prodaj lepo **JUNICO**, ki bo v kratkem **TELETILA**. Ljubno 4, Podmart 3549

Prodaj **MOPED T 13**. Naslov v oglasnem oddelku 3550

Prodaj **MLATILNICO** s tresali. Pangeršica 7, Golnik 3551

Prodaj **OTROŠKI VOZIČEK** kombiniran. Slavec, Kranj, Prešernova 15 3552

Prodaj 35 kg težkega prašiča. Sp. Brnik 38, Cerklje 3572

Prodaj **REPNO SEME**. Vasca 10, Cerklje 3573

Prodaj **SEME** rdeče **DETELJE**. Zabnica 15 3574

Prodaj mlado **KRAVO** s **TELETOM** ali brez. Suha 7, Kranj 3575

Prodaj **VOLKSWAGEN** v voznem stanju za 6500 N din. Senčur 278 3576

Prodaj **KRAVO** z drugim **TELETOM**, Gorenja vas 39 — Reteče, Sk. Loka 3577

Prodaj **SEMENSKO AJDO**. Velesovo 8, Cerklje 3578

Poceni prodaj **MOPED** v voznem stanju in registriran. Kranj, Jezerska cesta 33 3579

Poceni prodaj 5 lepih **OLE-ANDROV**. Rudolf Kočevar, Oprešnikova 12, Kranj 3580

Prodaj **KONJA**, 11 let stara, 500 kg težkega. Janko Mohorič, Njivica 7, Zg. Besnica 3581

Prodaj valovito cementno **STRESNO OPEKO**. Kranj, Stirnova 10 3582

Prodaj **PLUG** vinkel, lesono **BAJTO** in 7-milimetrsko **BETONSKO ZELEZO**. Bukovica 4, Vodice 3583

Prodaj inozemske predmete: **TRANSISTOR** schaub lorenz touring 70 z usmernikom in garancijo, **EL. SI-VALNI STROJ** — avtomatik, **OTROŠKI VOZIČEK** za dvojno uporabo. Kranj, C. JLA 32 3584

RENAULT R 8 major v odličnem stanju prodaj. Jan, Bled, Jelovška 30 3585

KUPIM

Kupim takoj okoli 5 m³ **HRUSEVIH DEBEL**. Tone Lapajne, Ljubljana, Opekarska 51 A 3553

Kupim smrekove **PLOHE** do 10 m³. Mizarstvo, Ovsenik, Kranj, Jezerska c. 108 C 3554

Kupim **STOJECO DETELJO**. Naslov v oglasnem oddelku 3555

Kupim zadnje **KOLO** od **DKW** motorja. Naslov v oglasnem oddelku 3571

Ostalo

Sprejemem kvalificiranega in polkvalificiranega **PLESKARJA**. Rihtaršič, Kokrica 123, Kranj 3511

Iščemo **KUHARICO** za počitniški dom v **PORTOROŽU** od 15. julija do 15. septembra 1968. Prijave pošljite takoj na naslov: Počitniška skupnost, Železniki 3513

Dam **HRANO** in **STANOVANJE** samskemu upokojen-cu-ki za krmiljenje 5 glav živine 2 krat dnevno. Naslov v oglasnem oddelku 3556

Prosim **NAJDITELJA** 2 **KLJUČEV**, izgubljenih dne 9. julija 1968, naj jih odda proti nagradi v trafiko na avtobusni postaji 3557

Opremljeno stanovanje — **SOBO**, **KUHINJO**, oddam podnajemnikom. Milka Alič, Breg 39, Kranj 3558

Podpisani JANEZ JUGOVIC izjavljam, da obžalujem oglas z dne 24. aprila 1968 in se zahvaljujem Katarini Jugovic, da je odstopila od postopka 3559

Zakonca brez otrok **ISČETA SOBO** v Kranju. Avilov, Restavracija Park, Kranj 3560

Loterija

Poročilo o žrebanju srečk 28. kola, ki je bilo 11. julija 1968:

Srečke s končnicami	so zadele dinarjev
0	4.—
64590	404.—
95210	504.—
600370	2.004.—
994810	10.004.—
21	20.—
71	8.—
16191	1.000.—
405741	2.000.—
3342	200.—
03752	1.000.—
46082	1.000.—
70012	500.—
72442	500.—
229072	2.000.—
3	4.—
12983	404.—
68713	404.—
669623	2.004.—
945903	2.004.—
194	100.—
23534	500.—
41644	400.—
72524	400.—
905694	2.000.—
65	8.—
185	50.—
66645	500.—
69105	500.—
033795	10.000.—
019105	30.000.—
094595	2.000.—
536615	2.000.—
6	4.—
23476	504.—
42066	404.—
53926	404.—
57	10.—
77	8.—
12237	1.000.—
78347	500.—
82997	404.—
08	8.—
48	8.—
65778	400.—
66048	508.—
429588	50.000.—
598998	2.000.—
19	10.—
29989	500.—
64939	400.—
868479	100.000.—
973139	2.000.—

Iščem žensko za varstvo 16 mesecev starega **OTROKA**. Oddati ponudbe pod »PRIM-SKOVO« 3561

Našel sem **MOSKO KOLO**. Strahinj 17, Naklo 3562

Oddam takoj **OPREMLJE-NO SOBO** solidnemu moškemu. Ogled od 10. do 16. ure. Marenčič, Kranj, Vodopivčeva 7 3563

Odstopim dvošobno stanovanje proti posojilu 5000 N din. Drugo po dogovoru. Interesent naj bo zaposlen v Iskri. Ponudbe poslati pod »Takoj vseljivo« 3564

Dne 10. julija zjutraj sem izgubil vsoto denarja od Tikojarjeve ulice do pošte. Poštenega najditelja prosim, naj ga odda proti nagradi pošti Kranj 3570

Prireditve

Gasilsko društvo **Voklo** vabi v nedeljo, 14. julija 1968 na **OTVORITEV GASILSKEGA STOLPA** in preskus sire-

ne z začetkom ob 14. uri. Po slovesnosti bo **VELIKA VRTNA VESELICA** na Remčevem vrtu. Za ples bo igral znani **HENCKOV TRIO**. Pela bosta Vasja Matjan in Tomaž Brank. Za postrežbo dobro poskrbljeno 3565

Gasilsko društvo Senčur praznuje v nedeljo, 14. julija 1968 70-letnico **OBSTOJA** v okviru krajevnega praznika. Ob 14.30 slavnostni spored nato **VELIKA VRTNA VESELICA**. Vabljeni! 3566

Gostilna pri **MILHARJU** v Smartnem prireja danes, v tobo, zvečer **ZABAVO**. Na voljo vam bo odojek na raz-nju in čevapčiči. Za razvedrilo bo skrbel **TRIO FREN-KY**. Vabljeni! 3567

Gostilna **BOHINC** na Mi-ljah pri Kranju priredi v soboto, 13. julija, **ZABAVO** s plesom. Igrajo **PRIJATELJI**. Vabljeni! 3568

Gostišče **PRI JANCETU** v Srednji vasi priredi v soboto, 13. julija, **ZABAVO** s plesom. Igrali bodo **VESELI SENCURJANI**. 3569

Iskreno se zahvaljujem Zavarovalnici **SAVA**, **POSLOV-NA ENOTA KRANJ** za hitro izplačilo visoke zavarovalnine iz življenjsko nezgodnega zavarovanja. Vsem Gorenjcem toplo priporočam, da se zavarujete življenjsko in nezgodno pri Zavarovalnici Sava PE Kranj.

Pušavec Franc, Hudo, p. Križe

gorenje
 nagrade daje:
 brezhibno pranje
 in potovanja

V VELENJE,
 NA AZURNO OBALO,
 V ŠPANJO IN

NA HAVAJE!

Izdaja in tiska **CP »Gorenjski tisk«** Kranj, Koroška cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri **SDK** v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, malooglasna in naročniška služba 22-152 — Naročnik: letna 24.—, polletna 12.— N din. Cena posameznih števil 0.40 N din — Inozemstvo 40.00 N din — Mali oglasi beseda 0,6 do 1 N din. Naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Američani obožujejo našo kuhinjo in občudujejo stare slovenske običaje

Kramljanje z Ano Gaber, rojakinjo iz ZDA

Na izseljenkem pikniku v Skofji Loki smo pred dnevi videli mnogo naših rojakov. Prispeli so od vsepovsod, iz ZDA, Kanade, Francije... Vseh seveda ni mogoče predstaviti, z vsemi se ne da pogovoriti. Vendar pa vas bo nedvomno zanimalo, kako se ti ljudje, ki jih od rodne hiše loči tisoče kilometrov zemlje in morja, počutijo v svoji novi domovini, kako živijo, kaj delajo. Zaprošil sem torej za pogovor izseljenko Ano Gaber, doma iz okolice Skofje Loke, ki že deset let živi v Chicagu, v ZDA. In imel sem srečno roko. Deset let je namreč povsem dovolj, da človek spozna življenje, navade in miselnost svoje nove okolice in vendar ne toliko, da bi pozabil razmere doma, svet, v katerem je živel poprej. Tako je moja sogovornica znala čudovito primerjati dve družbi, dva naroda, tako različna v vsem, tako daleč vsaksebi. Znala je potošiti radovednost, ki sem jo preliel v vprašanja.

Sedela sva v družbi Aninih svojcev ob mizi v senci orjaških dreves na grajskem vrtu. Vrvež ter hrum povsod naokrog naju nista mogla odvrniti od pomenka.

● Ko ste pred desetimi leti zapustili Slovenijo, kakšni so bili vaši občutki v novi okolici? Ali ste se zlahka vživeli v ameriški način življenja?

Ana Gaber: »Razlika med Slovenijo in Ameriko je zelo velika. Čeprav v Chicagu živim skupaj z možem in otroki in da je tam precej naših ljudi, se dolgo nisem znašla. Pol leta sem kot izgubljen taval po cestah, med nebotičniki in stolpnici, kjer je človek čisto majhen in neobgljen. Motil me je promet in vse drugo, najbolj pa sem pogrešala naravo, naše gozdove in hribe. Tukaj stopiš čez prag in že si sredi zelenja, kjer vse diha, živi. V Chicagu pa asfalt, beton, jeklo in steklo. Lepi kraji, ki tudi v Ameriki niso redki, so dostopni le manjšemu številu ljudi, zlasti priseljenci si sprva ne morejo privoščiti dragih izletov in potovanj v naravo.«

● Zanima me, kako je v Ameriki z družabnim življenjem? S čim se tam ukvarjate, ali zahajate v javnost in ali vam je angleščina delala veliko preglavice?

Ana Gaber: »Angleščina? Se danes je ne obvladam popolnoma. V javnost ne zahajam, doma pa govorimo le po domače. Prej sem bila 30 let aktivna učiteljica. Sedaj učim slovenščino v prostovoljni slovenski šoli v Chicagu, ki je vsako soboto popoldan. Vanjo pošiljajo svoje

otroke le najbolj zavedni starši. Predavatelji se trudimo naučiti jih brati in pisati po naše, učimo jih slovenskih pesmi, pri urah zemljepisa pa spoznavajo svojo domovino. Uspelo nam je sestaviti otroški zbor; vsi njegovi člani lepo govorijo slovensko, pojejo narodne pesmi, vsako leto pa z njimi pripravimo nastop. Podobne, vendar še večje šole so v Clevelandu in Torontu.

Otroci vseh naših priseljenecv seveda ne znajo slovensko. Ponekod starši še danes govorijo le v slovenščini, njih sinovi in hčerke pa samo angleško. Vendar bi rada poudarila, da se je narodna zavest mnogih naših ljudi prav izkristalizirala šele tu v Ameriki, ko so začutili nevarnost potujčenja. V Chicagu imamo vsak teden polurno slovensko radijsko oddajo, ki jo poslušajo menda prav vsi Slovenci.«

● Ali naši rojaki v Ameriki kakor koli skušajo ohraniti kulturo svojega naroda, običaje in šege? Imajo morda Američani kdaj priliko spoznati vse to?

Ana Gaber: »Seveda. V Chicagu, v Muzeju znanosti in industrije (Museum of science and industry), je vsako leto velika razstava narodov, na kateri sodelujejo priseljenci od vsepovsod in tudi Slovenci. Naši vedno razstavljajo v kulturnem in kuharskem paviljonu. Zlasti v slednjega Američani radi zahajajo, vsem po vrsti so klobase s kislim zeljem, potica in druga slovenska jedila neznansko všeč. Vendar še nisem slišala, da bi se kdo od njih sam lotil kuhe česa podobnega, saj je za ameriške pojme s temi dobrotami mnogo preveč dela.

Navada je tudi, da ob božiču vi narodi v že omenjenem muzeju razstavijo svoje božično drevo. Naše je vedno med najlepšimi. Ureja ga neka izseljenka iz Ljubljane. Na smrekico razobesi značilne slovenske predmete, seveda v miniaturo. Tako obiskovalci lahko občudujejo klobučke, cekarje, krožnike, majolike, dežnike in drugo.

Na isti dan, prav tako v Muzeju znanosti in industrije, razni narodi občinstvu v enournem programu prikažejo svoje narodne običaje. Nastop vsake skupine napovedovalec v angleščini podrobno komentira in tako o vsem sproti seznanja prisotne. Ob tej priliki Slovenci včasih občinstvu s pomočjo barvnih diapozitivov predstavimo slovensko zemljo, kulturne spomenike, zgodovinske znamenitosti itd. Kakorkoli že, naš spored vedno pozanje obilico priznanj.«

● Kako gledajo Američani na slovenske priseljence in kaj menijo o Sloveniji na sploh?

Ana Gaber: »Kulturni Američani nas kot Evropejce zelo cenijo. Zavedajo se, da je Evropa zibelka svetovne kulture in da od tod izvira tudi njihov narod. Drugače je s preprosteži. Ti menijo, da smo manj vredni, manj sposobni, ker zrelost nekega naroda ocenjujejo po doseženi stopnji tehničnega razvoja, ki je v Ameriki seveda najvišja.

In še nekaj je zanimivo v zvezi s tem. Za Slovenijo se najbolj zanimajo vnuki starih priseljenecv, ki so se rodili, rasli in bili vzgojeni v Ameriki in ki komajda ali pa sploh ne znajo več slovensko. Zanima jih namreč, od kod izvirajo, kje in kakšna je njihova prava domovina. Ti ljudje zelo radi obiščejo Slovenijo in kar vsi po vrsti so navdušeni nad njo ter ponosni na svoje poreklo. Najbolj se čudijo, ko pridejo semkaj, pa spoznajo, da vsi prebivalci govorijo slovensko. Nekako so poprej imeli slovenščino za mrtev jezik, ki da ni nikjer več množično v rabi in ki se ga nekateri uče le še zaradi spoštovanja do nekdanje domovine, do davnih časov.«

Končala sva. Na tem mestu bi se v svojem imenu in v imenu bralcev sogovornici za njeno prijaznost rad še enkrat zahvalil. I. Guzelj

Kazen za prekršek zasebnih in družbenih gostincev ni enaka

Odlok o javnem redu in miru v jeseniški občini določa, da se delovne organizacije, zasebni obrtniki oziroma gostilničarji ali prireditelji kaznujejo do 100.000 S din, če:

dopuste, da se mladoletniki do 16 let zadržujejo po 21. uri brez spremstva staršev ali skrbnikov v lokalih ali na prireditvah, kjer točijo alkoholne pijače;

dopuste zadrževanje gostov v gostinskih lokalih ali prireditvenih prostorih prek dovoljenega obratovalnega časa; po končani prireditvi ali obratovalnem času puste uporabljene prostore in okolico neočiščeno;

pot izvajalci ne poskrbe za to, da se po opravljenem delu uredi zemljišče tako, kot je bilo pred prekopom;

ne ograde ustrezno gradbišča in ne poskrbe za varnost pešcev.

Republiški sekretariat za zakonodajo, ki je pristojen za ugotavljanje zakonitosti občinskih predpisov, je opozoril občinsko skupščino Jesenice na nezakonitosti tega določila. Po mnenju sekretariata za zakonodajo se za prekrške, ki jih store posamezniki — obrtniki in gostilničarji — ne more predpisati denarna kazen višja od 30.000 S din.

Na zadnji seji občinske skupščine so to določilo spreminili v duhu opozorila sekretariata za zakonodajo. Za prekrške, ki smo jih navedli, se delovne organizacije (hoteli, kavarne, prireditelji itn.) kaznujejo s 100.000 S din, če pa te prekrške store posamezniki (gostilničarji), se lahko storilci kaznujejo največ s 30.000 S din. — J. Vidic

VRBA rojstna hiša dr. Fr. Prešerna
DOSLOVČE roj. hiša F. S. Finžgarja
BREZNICA Janšev čebelnjak
ŽIROVNICA rojstna hiša Matije Čopa
Rojstna hiša Prešernove matere

Turistično društvo Zirovnica je letos postavilo po vaseh od Most do Breznice več tabel, ki mimoidoče opozarjajo na domače znamenitosti. Na področju krajevnih skupnosti Zirovnica je rojenih več pomembnih velmož naše zgodovine. — Foto: J. Vidic.

Zlata poroka na Javorniku

Poročila sta se zadnje leto prve svetovne vojne. On avstrijski vojak na fronti v Tirolih, ona pestunja v domači hiši.

Komaj osem let je bila stara, ko je prišla k Bošteletu na Javornik za pestunjo. Takrat ni slutila, da pestuje svoje bodoče svake.

Anton Boštele je 1910. leta odšel k vojakom, Urška pa mu je na suknič pripela šopek rdečih rož. Njej je bilo 14 let; toda ko je Anton čez štiri leta prišel na dopust, je opazil, da Urška ni več otrok. Vnela se je ljubezen in kaj hitro sta sklenila, da se poročita. Tone se je vrnil na fronto v Tirole in zaprosil za izredni dopust, ki so ga dajali novoporočencem. Ker so domači poroki nasprotovali, sta se poročila na skrivaj, brez vednosti njegovih staršev. Starši so namreč želeli, da bi si sin izbral bogatejšo nevesto. Toda kmalu so spoznali, da je plemenito srce nenadomestljivo bogastvo. In takšno srce je imela Urška.

Anton in Urška Boštele sta imela v zakonu pet otrok.

Hčerko Mileno so aprila 1945. leta ubile bombe, ko so Angeli bombardirali Jesenice. Zapustila je sina, ki bo te dni prišel iz Amerike na slovesnost ob 50. obletnici poroke starih staršev.

Tone je delal v Zelezarni, Urška pa je skrbel za dom. 50 let sta srečno plula čez razburkano morje, ki mu pravimo življenje.

»Nikdar se nisva sprla« mi

je dejala Urška, »morda je bil včasih med nama kakšno uro molk. Nikdar nisva drug drugega žalila.«

Ob koncu pogovora sta mi še zaupala, da se ne nameravata poročiti po ustaljenem obredu ob zlati poroki, pač pa bosta pripravila intimno družinsko slovesnost.

Sicer pa je obred stranskega pomena. Ob njunem jubileju jima kličevo: Se na mnoga leta!

J. Vidic

Anton in Urška Boštele — Foto: J. Vidic